

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra kriminalistiky

Metodika vyšetřování pojistných podvodů

– teorie a praxe

Diplomová práce

**Insurance fraud investigation methodology – theory and
practice**

Master thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

doc. JUDr. Zdeněk KONRÁD, CSc.

AUTOR PRÁCE

Ing. Bc. Kateřina CHVALOVÁ

PRAHA

2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Praze dne 01. 02. 2024

Kateřina CHVALOVÁ

Poděkování

Děkuji svému vedoucímu práce panu doc. JUDr. Zdenkovi Konrádovi, CSc. za odborné vedení práce, věcné připomínky, dobré rady a vstřícnost při konzultacích a vypracovávání diplomové práce.

ANOTACE

Tato práce se zabývá problematikou metodiky vyšetřování pojistných podvodů z pohledu teorie a praxe. Cílem práce je zmapovat oblast pojistných podvodů v rámci kriminalistiky se zaměřením na kriminalistickou charakteristiku pojistných podvodů, s důrazem na rozpracování okruhů zaměřených na typické stopy a jejich dokumentaci pro procesní využití, typické vyšetřovací situace, zvláštnosti podnětů a předmětů vyšetřování, typické počáteční úkony a jejich zvláštnosti a typické následné úkony rozvinutého dokazování. Dále se práce zabývá analýzou základní statistiky kriminality na Krajském ředitelství hlavního města Prahy a jeho územních odborech v letech 2020–2022 týkající se trestného činu pojistného podvodů ve vztahu k počtu registrovaných a objasněných skutků, způsobených škod, způsobu zahájení, podnětu k vyšetřování, ukončení a dále se zabývá také analýzou pachatelů, kdy účelem této analýzy je zjištění trendů souvisejícími s pojistnými podvody. Praktická část mé práce se bude také zabývat kazuistikou konkrétního ukončeného případu pojistného podvodu. V závěru práce je provedeno shrnutí zjištěných informací. Teoretická část práce byla provedena rešerší dostupné literatury. Pro vypracování praktické části práce bylo použito analýza údajů z kriminalistických statistik Policie České republiky pro rok 2020–2022, kdy byly následně dotčené roky mezi sebou porovnávány. Analyzovaný případ pojistného podvodu byl vybrán ze seznamu ukončených spisů Územního odboru Praha I., 2. oddělení hospodářské kriminality.

KLÍČOVÁ SLOVA

Pojistný podvod * pojišťovna * stopa * dokumentace stop * právní úprava * typické vyšetřovací situace* typické počáteční úkony * předmět vyšetřování * typický následný úkon * pachatel pojistného podvodu *

ANNOTATION

This thesis deals with the issue of the methodology of investigating insurance fraud from the point of view of theory and practice. The aim of the thesis is to map the area of insurance fraud within the framework of criminalistics with a focus on the criminalistic characteristics of insurance fraud, with an emphasis on the development of circuits focused on typical traces and their documentation for procedural use, typical investigative situations, peculiarities of the motives and subjects of the investigation, typical initial actions and their peculiarities and typical follow-up actions of developed evidence. Furthermore, the work deals with the analysis of basic crime statistics at the Regional Directorate of the Capital City of Prague and its territorial departments in the years 2020-2022 regarding the crime of insurance fraud in relation to the number of registered and clarified acts, damages caused, method of initiation, initiation of investigation, termination and it also deals with the analysis of perpetrators, where the purpose of this analysis is to identify trends related to insurance fraud. The practical part of my work will also deal with the case study of a specific closed insurance fraud case. At the end of the work, a summary of the information found is made. The theoretical part of the work was carried out by researching the available literature. To develop the practical part of the work, an analysis of data from the criminal statistics of the Police of the Czech Republic for the year 2020–2022 was used, when the years in question were then compared with each other. The analyzed case of insurance fraud was selected from the list of closed files of the Prague I Regional Office, 2nd Department of Economic Crime.

KEYWORDS

Insurance fraud * insurance company * trail * trail documentation * legal regulation * typical investigation situations * typical initial actions * subject of investigation * typical subsequent action * perpetrator of insurance fraud *

OBSAH

ÚVOD	7
1 HISTORIE POJIŠTĚNÍ A POJIŠŤOVNICTVÍ.....	10
2 ZÁKLADNÍ POJMY.....	16
3 METODIKA VYŠETŘOVÁNÍ POJISTNÝCH PODVODŮ	18
3.1 Kriminalistická charakteristika pojistných podvodů	18
3.1.1 Typické způsoby páchaní pojistných podvodů.....	20
3.1.2 Typické podněty	26
3.1.3 Typické stopy a jiné soudní důkazy	27
3.1.4 Typické vyšetřovací situace	29
3.1.5 Zvláštnosti předmětu vyšetřování	31
3.1.6 Typické počáteční úkony	33
3.1.7 Zvláštnosti vyšetřovacích verzí, plánování a organizace vyšetřování	35
3.1.8 Zvláštnosti následné etapy vyšetřování.....	38
3.2 Pachatel trestného činu pojistného podvodu	41
4 PRÁVNÍ ÚPRAVA POJISTNÝCH PODVODŮ.....	44
5 ANALÝZA REGISTROVANÝCH TRESTNÝCH ČINŮ POJISTNÉHO PODVODU NA KRAJSKÉM ŘEDITELSTVÍ HL. MĚSTA PRAHY	49
6 ANALÝZA VYŠETŘOVÁNÍ KONKRÉTNÍHO POJISTNÉHO PODVODU ..	63
6.1 Popis jednání.....	63
6.2 Analýza vyšetřování.....	66
ZÁVĚR	68
PŘÍLOHY.....	74
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK.....	81

ÚVOD

Pojistný podvod je druhem podvodu, který je zařazen do skupiny trestných činů majetkové kriminality. Jedná se o formu hospodářské kriminality směřující proti pojišťovnám, které se dopustí osoba, jenž v souvislosti s podpisem pojistné smlouvy, v rámci likvidace pojistné události nebo při uplatnění nároku na plnění z takové smlouvy uvede nepravdivé či hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí. Dále osoba, která stav vyvolaný pojistnou událostí udržuje a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoliv nepatrnou.¹

Pojistné podvody lze považovat za nový fenomén moderní doby, kdy jejich největší nárůst lze pozorovat v devadesátých letech minulého století, kdy Plk. JUDr. Jan Chmelík a kol. v knize *Pojistné podvody* uvádí, že ačkoliv příčin nárůstu pojistných podvodů v předmětné době je celá řada, nejvýznamnější příčinou je přechod od bipolárního rozdělení světa k multipolárnímu, přičemž tato změna negativně dopadla na celkový vývoj kriminality tím způsobem, že se zde objevily nové formy páchaní závažné trestné činnosti, a to zejména v podobě páchaní této trestné činnosti vysoce organizovanou formou, na což nebyly adekvátně připraveny justiční orgány.²

V páchaní pojistných podvodů je stále více spatřována vysoká profesionalita pachatelů související s rozvojem technologií a výpočetní techniky, přičemž často činnost pachatelů přesahuje regionální charakter a je zařazena do tzv. „nadmárodní kriminality.“²

Pojistnou smlouvu lze obecně charakterizovat jako určitý druh zabezpečení proti následku, jenž je vyvolán skutečností, kterou lze předpokládat pojistným nebezpečím nebo jiným rizikem. Tato problematika je upravena v zákoně č. 89/2012 Sb., občanském zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, konkrétně v § 2758–2872.²

¹ NĚMEC Miroslav. *Teorie a metodologie kriminalistiky pro magisterské studium*. Praha: Abook, 2019. ISBN 978-80-906974-2-3. s. 143

² CHMELÍK, Jan, PORADA, Viktor., PRŠAL, Vlastimil. *Pojistné podvody*. Praha: Policie ČR. 2000. s. 3-6

V roce 2023 např. Česká podnikatelská pojišťovna (dále jen ČPP) zaznamenala 831 případů podezření na podvodné jednání, přičemž se specialistům zabývajícím se odhalováním pojistných podvodů podařilo uchránit 93 milionů korun. Dita Němečková, vedoucí Odboru vyšetřování a prevence uvedla, že oproti roku 2022 se jedná o 10 % nárůst v uchráněné částce, přičemž nejvíce podezření bylo řešeno v Praze, kde bylo 22 % ze všech případů. Za Prahou následuje Středočeský a Moravskoslezský kraj s 13 %. Naopak nejméně podezření na podvodné jednání bylo ze strany ČPP řešeno v Olomouckém a Karlovarském kraji. Dále uvedla, že s nárůstem pojistného kmene narůstá také počet pokusů o pojistné podvody. ČPP dále uvedla, že nejvíce pokusů o podvodná jednání dlouhodobě eviduje v souvislosti s pojištěním vozidel, kdy ze všech prošetřovaných případů představují tyto téměř 80 % přičemž se nejčastěji jedná o hrané a smyšlené dopravní nehody nebo záměrné nadhodnocování škody. Závěry šetření pojišťovny v tomto případě potvrdil i nezávislý znalecký posudek. Pro zvýšení efektivity v odhalování pojistných podvodů Česká asociace pojišťoven (dále jen ČAK) od roku 2012 provozuje Systém pro výměnu informací o podezřelých okolnostech tzv. SVIPO II. Pojišťovna dále uvedla, že zásadní strategií v boji proti pojistným podvodům je nejen úzká vzájemná spolupráce pojišťoven jak mezi sebou, ale také spolupráce s orgány činnými v trestním řízení, kdy se jedná především o spolupráci s policií České republiky.³

Způsoby páchaní trestného činu pojistného podvodu mohou být různorodé, přičemž rozsah páchaní těchto činů je velmi široký. Pachatel těchto trestných činů buď v pojistiteli vzbudí falešnou představu, na základě, které se pojistitel rozhodne pojistnou smlouvu uzavřít, přičemž je pojišťována věc, o které pachatel předem ví, že tuto věc např. prodá, zpronevěří nebo využije falešných představ o určitých okolnostech nejčastěji v rámci uplatnění nároku na pojistné plnění, přičemž pojistnou událost sám vyvolá. Předmětem útoku jsou potom jednání související s pojistnými událostmi vzniklými v rámci životního nebo neživotního pojištění. Jako typické

³ ČESKÁ PODNIKATELSKÁ POJIŠŤOVNA. *ČPP v roce 2023 uchránila z pojistných podvodů rekordních 93 milionů korun. Tisková zpráva.* [online]. Dostupné z: <https://www.cpp.cz/aktualne/cpp-v-roce-2023-uchranila-z-pojistnych-podvodu-rekordnich-93-milionu-korun-134355> [cit. 2024-02-11].

stopy jsou v literatuře uvedeny především různé druhy dokumentů, a to především padělaných nebo pozměněných.⁴

Cílem mé diplomové práce je ucelené zmapování problematiky vyšetřování pojistných podvodů s důrazem na kriminalistickou charakteristiku pojistných podvodů, přičemž v teoretické části diplomové práce provedenou prostřednictvím rešerše dostupné literatury se zaměřím zejména na typické stopy a způsoby jejich dokumentace pro procesní využití, typické vyšetřovací situace, předmět útoku, typické počáteční úkony a jejich zvláštnosti a v neposlední řadě se zaměřím na typické následné úkony rozvinutého dokazování. V rámci této práce se také budu zabývat trestně právní úpravou problematiky pojistných podvodů. Okrajově se zmíním o historii pojišťovnictví a osobě pachatele. V praktické části budu v rámci terénního šetření analyzovat registrované případy trestného činu pojistného podvodu vyšetřovaných na Krajském ředitelství policie hlavního města Prahy v letech 2020–2022, z hlediska registrovaných a objasněných skutků, a to i v rámci jednotlivých územní odborů, způsobů zahájení a ukončení dotčených trestných činů. Dále se analýza bude zabývat statistikami související s osobou pachatele a další veličiny. Data analýzy byla získána prostřednictvím informačních systémů Policie České republiky (dále jen PČR). Dále pak provedu analýzu konkrétního vyšetřovaného případu pojistného podvodu. Závěr mé práce se pak bude zabývat zhodnocením všech uvedených skutečností.⁴

⁴ CHMELÍK, Jan, PORADA, Viktor., PRŠAL, Vlastimil. *Pojistné podvody*. Praha: Policie ČR. 2000. s. 3-6

1 HISTORIE POJIŠTĚNÍ A POJIŠŤOVNICTVÍ

V prvopočátku dějin lidé nevytvářeli rezervy, neboť vyrobili jen tolik, kolik spotřebovali, na základě výše uvedeného tedy v této době není možné hovořit o pojištění jako takovém. O době feudalismu hovoříme ve smyslu pojištění jako jednotném tzv. „předkomerčním“ typu pojištění, kdy bylo využíváno tzv. vzájemností pojištění. První nálezy zmiňující primitivní formy pojištění jsou zaznamenány kolem roku 2 500 př. n. l. na území starověkého Egypta. Další nálezy jsou datovány době vládnutí krále Chammurapiho, v antickém Řecku nebo ve starém Římě, kdy pojištění zajišťovalo důstojný pohřeb členů spolků tzv. „collega tenuiorium, donatio proper nuptias“ spolek zajišťující věno pro nevěstu či „faunus nauticum“ nebo-li námořní zápůjčky. V době křižáckých výprav, tedy v době rozvoje obchodu s východem vznikala různá profesní uskupení v podobě bratrstev, do kterých se sdružovali především kupci a řemeslné cechy, přičemž tyto skupiny zajišťovali také pojištění lodní přepravy, pojištění proti požáru nebo pojištění právní ochrany. První dochovaná pojistná smlouva byla sepsána dne 13.4. 1379 v Pise a týkala se pojištění lodí. Za první smlouvu o životním pojištění lze považovat Smlouvu o pojištění doživotního důchodu sepsanou roku 1308, mezi opatem Kláštera sv. Denise v Paříži a arcibiskupem Kolínským. Na počátku 15. století pak začaly vznikat smlouvy, které se podobají dnešním smlouvám o důchodovém pojištění. V 80. letech 17. století vzniklo v Londýně tzv. „celosvětové centrum námořního pojištění Lloyd's“ Po smrti majitele Edwarda Lloyda získali noví majitelé výlučné právo provozovat námořní pojištění a založili „Volný spolek samostatných upisovatelů“. V roce 1713 Edward Lloyd zemřel, ale jeho kavárna byla natolik známá jako informační a pojišťovací centrum, že se v této tradici i nadále pokračovalo. Roku 1720 získali noví majitelé kavárny a pojistitelé od parlamentu výlučné právo provozovat námořní pojištění, takže prostory kavárny Lloyd's se

změnily ve volný spolek samostatných upisovatelů. Tato společnost se zachovala dodnes jako Corporation of Lloyds.⁵

Za zakladatele životního nebo spíše důchodového pojištění lze v považovat italského lékaře Loreza Tontino a jeho „Tontiny“, jenž byly považovány za významnou finanční institucí v 17. a 18. století. V 16. století byly započaty vědecké výzkumy týkající se výpočtu pravděpodobnosti, kterými se zabýval především matematik Jacob Bernoulli, který formuloval tzv. „Zákon velkých čísel“. S výše uvedeným pak souvisí výzkum matematika Christiana Huygense, který se zabýval výzkumem pravděpodobnosti lidského života, důležitým prvkem vybudování životního pojištění na vědeckých základech. Za zakladatele životního pojištění lze považovat holandského státníka a vědce Johana de Witt, který aplikoval zásadu počtu pravděpodobnosti na základě výpočtu pravděpodobnosti délky lidského života. Tyto výpočty pak využila Společnost pro pojišťování vdov a sirotků v Londýně (Society of Assurance of Widows and Orphans), která může být považována za první komerční pojišťovnu.⁵

V Německu, konkrétně v Hamburku vznikla v roce 1778 „Životní pokladna“, jenž nahrazovala životní pojištění, v roce 1827 pak vznikla Gothajská životní pojišťovací společnost a v roce 1829 Německá životní pojišťovací společnost.⁵

Ve Francii se životním pojištěním zabývala monopolní pojišťovna Compagnie Royale D'Assurances nebo-li Královská pojišťovací společnost, jenž vznikla v roce 1787, kdy však tato společnost zanikla již v roce 1793. V jejích stopách pokračovala v roce 1820 Královská námořní pojišťovací společnost, která v rámci svých služeb nabízela také životní pojištění.⁵

V Rusku jako první poskytovala životní pojištění v roce 1835 Ruská společnost pro pojištění kapitálu a důchodu, avšak tato pojišťovna nedosáhla úspěchů ostatních výše zmiňovaných pojišťoven, neboť za dobu svého působení uzavřela jen 3309 smluv.⁵

⁵ MARVAN, Miroslav a CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu 1. díl*. Bratislava: Alfa Konti, 1993. ISBN 80-88739-01-2. s. 21-28

Vývoj v 19. století pak předpokládal především větší pojistné částky v rámci jednotlivých druhů pojištění, kdy zdůraznil nejen nedostatečnost pouhého soupojištění, ale zejména kvalitativnější členění rizik. Vzhledem ke skutečnosti, že bylo v anglosaských zemích provozování zajištění zakázáno, vznikla první zajišťovna na německém území, kdy byla na základě koncese pruského krále, v roce 1852 založena Kolínská zajišťovací společnost, jako akciová společnost. Další významnou zajišťovnou pak byla Mnichovská zajišťovací společnost, která udržuje pojišťovací styky s Českou republikou dodnes. Pojišťovací společnosti, které v této době působily na území Rakouska Uherska, tedy také na území českých zemí buď přímo prostřednictvím svých tzv. „generální agentur“ nebo nepřímo zakládáním tzv. „domácích pojišťoven“, se vyznačovaly výrazným kapitálovým podílem, čímž komplikovaly činnost domácím pojišťovnám a zároveň deformovaly vývoj pojišťovnictví v českých zemích.⁵

V Českých zemích jsou první zmínky o pojišťovnictví datovány do roku 1669, kdy Jan Kryštof Bořek podal návrh na zavedení povinného požárního pojištění a dále podal návrh, aby byl zřízen v každém městě tzv. „protipožární fond“, avšak tato jeho snaha byla neúspěšná a jeho návrh nebyl realizován. Jako zásadní může být považován rok 1748, kdy Marie Terezie založila Fond na úhradu škod vzniklých požáry, povodněmi a nepřízní počasí. Dále pak 3. dubna 1750 vydala patent, který povoloval pořádání veřejné sbírky pro osoby postiženými živelnými událostmi a vyzvala zemské úřady ke zřízení veřejné požární pojišťovny. Jako milník českého pojišťovnictví lze považovat rok 1748, kdy byl vydán císařský patent, jenž povolil zřízení soukromých pojišťoven, na základě kterého vznikla roku 1827 První česká vzájemná pojišťovna v Praze, jenž je spjata s osobou Matyáše, hraběte z Thurmu a Hohensteinu, a Františkem Josefem, hrabětem z Vrtby. Jako významnou událost lze považovat také vznik Moravsko-slezské vzájemné pojišťovny v roce 1830, spjatou s rozvojem pojišťovnictví v Dolních Rakousích.⁶

⁶ MARVAN, Miroslav a CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu 1. díl*. Bratislava: Alfa Konti, 1993. ISBN 80-88739-01-2. s. 34-56

V roce 1919 se uskutečnila tzv. „celní odluka“, československého teritoria od ostatních částí monarchie, přičemž bylo prohlášeno samostatným celním územím a následně poté proběhla měnová reforma. Za tvůrce reformy je možné považovat Aloise Rašína. V této době se výrazně zvýšila potřeba osobního pojištění, zejména pojištění pro případ smrti. V rámci vlastnických vztahů rostla potřeba majetkového pojištění, pojištění odpovědnosti za škodu a tzv. „dopravní pojištění“, stále aktuální je také potřeba požárního pojištění. Dále dochází k rozvoji vědeckých základů pojišťovnictví, a to na základě aplikace matematiky a statistiky. Jako prvorepublikové představitele pojetí „pojistné vědy“ je nutné zmínit profesora matematiky PhDr. Emila Schoenbauma, Dr. Jaroslava Janka nebo Josefa Beneše. Základní právní normou, jenž ovlivňovala výkon pojišťovnictví bylo nařízení ministerstva vnitřních věcí, práv, obchodu a financí z 5. března 1896 č. 31/1896 ř.z.⁷

V letech 1924 – 1929 docházelo postupně k oživení československého hospodářství, přičemž se pozice Československa zlepšovala i na úrovni světové a evropské ekonomiky. Výrazně se změnila také struktura pojistných potřeb, kdy do popředí vstoupilo především pojištění proti škodám. Díky rozvoji automobilismu vzrůstala také potřeba pojištění automobilů proti rozbití. V rámci životního pojištění pak narůstala potřeba zabezpečení samostatně podnikajících osob pro případ smrti či trvalé invalidity. Zdokonaluje se také síť pojišťoven. Na území tehdejšího Československa působí např. akciová pojišťovna „Merkur“, Agraria nebo vzájemná pojišťovna Albrechtická.⁸

V letech 1930 – 1938 je rostoucí trend přerušen velkou hospodářskou krizí spojenou s hospodářskou depresí, jenž je posílena měnící se mezinárodní situací, jenž vyvrcholila přijetím Mnichovské dohody roku 1938. Na základě výše uvedených skutečností se tak začal projevovat rozpor mezi objektivními pojistnými potřebami a subjektivními zájmy, neboť ačkoliv potřeba dostatečné pojistné ochrany

⁷ MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu*. 2. díl. Bratislava: Alfa Konti, 1993. ISBN 80-88739-01-2.s. 28-32.

⁸ MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu*. 2. díl. Bratislava: Alfa Konti, 1993. ISBN 80-88739-01-2.s. 35-37

stoupala, nebylo možné ji, na základě nedostatku finančních prostředků, získat. V této době působily v českých zemích např. vzájemná pojišťovna Atlas, Star nebo Hasičská pojišťovna.⁹

V letech 1939 – 1945 probíhala okupace českých zemí nacistickým Německem, přičemž se struktura pojištění od předešlého období výrazně nezměnila, avšak se zvýšil zájem o jednotlivé druhy pojištění, a to především díky narůstající inflaci a snahou zbavit se přebytečných peněz.¹⁰

Po porážce nacistického Německa nabyly některé pojistné potřeby na intenzitě v souvislosti s poválečnou rekonstrukcí, kdy však zároveň některé pojistné potřeby dočasně vymizely, jedná se zejména o pojištění motorových vozidel. V této době se také začíná připravovat znárodnění pojišťovnictví v Československu. V roce 1948 vyvrcholil boj o politickou moc, kdy zvítězila komunistická strana. Tyto události způsobily velké změny struktury pojistných potřeb, kdy byla koncipována pojistná ochrana prostřednictvím jedné pojišťovny, a to konkrétně Československé pojišťovny, národního podniku.¹¹

V rámci přeměny Československa na federální stát došlo k vytvoření dvou pojišťoven, a to České státní pojišťovny a Slovenské státní pojišťovny. Ze strany pojišťoven došlo ke konsolidaci pojistných kmenů. Došlo k zásadní změně pojistných potřeb, kdy se rozvinulo především pojištění motorových vozidel Sovětské armády a také její odpovědnost za škody občanům.¹²

Po roce 1990 se na základě liberalizace cen a nárůstu násilných trestných činů projevila vysoká škodovost, kdy nejvíce trestných činů bylo spácháno krádežemi, zejména motorových vozidel a krádežemi v domácnostech, přičemž výrazně vzrostl také počet dopravních nehod. K výrazným změnám potřeb došlo

⁹ MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu*. 2. díl. Bratislava: Alfa Konti, 1993. ISBN 80-88739-01-2. s. 122-124

¹⁰ MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu*. 3. díl. Bratislava: Alfa Konti, 1993. ISBN 80-88739-01-2. s. 301-307

¹¹ MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu*. 3. díl. Bratislava: Alfa Konti, 1993. ISBN 80-88739-01-3. s. 308-311

¹² MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu*. 3. díl. Bratislava: Alfa Konti, 1993. ISBN 80-88739-01-3. s. 212-213

také na poli zemědělského pojištění. Vzdůstá také potřeba podnikatelů pojišťovat své podniky. V roce 1991 byl pak schválen Zákon ČNR č. 185/1991 Sb., o pojišťovnictví.¹²

2 ZÁKLADNÍ POJMY

Aby bylo možné lépe se orientovat v problematice pojistných podvodů, je nutné zmínit zde základní pojmy související s pojistnými podvody a problematikou pojišťovnictví. Jedná se zejména o tyto pojmy.¹³

Pojistná smlouva je právním dokumentem, který je vytvořený písemnou formou, přičemž jeho obsahem je smluvní ujednání a podmínky pojistného vztahu závazné pro smluvní strany. Jedná se o dvoustranný právní vztah, na základě něhož vzniká smluvní pojištění osoby.¹³

Pojistná událost je nahodilá skutečnost, která je blíže specifikovaná v pojistné smlouvě či zvláštním právním předpisu a na který se pojistná smlouva, se kterou je spojena povinnost pojistitele poskytnout pojistné plnění, odvolává.¹³

Pojistné je úplata za soukromé pojištění.¹³

Pojistné nebezpečí je možná příčina vzniku pojistné události.¹³

Pojistné období je časové období, které je dohodnuté v pojistné smlouvě, za které je placeno pojistné.¹³

Pojistné plnění je peněžní částka, která je vyplacena pojistitelem vyplacená jako náhrada vzniklé škody, která je v souladu s pojistnou smlouvou a podmínkami.

Pojistné podmínky jsou podmínky, které zpracoval pojistitel za účelem uzavírání pojistných smluv v rámci jednotlivých pojistných odvětví. Jedná se zejména o všeobecné pojistné podmínky, zvláštní nebo doplňkové podmínky.¹³

Pojistné riziko je míra pravděpodobnosti týkající se vzniku pojistné události, která je vyvolaná nebezpečím.¹³

Pojistníkem je osoba, která s pojistitelem uzavřela pojistnou smlouvu.¹³

Pojišťovací činnost souvisí s uzavíráním pojistných smluv dle zvláštního právního předpisu, kterou provádí pojišťovna. Dále pak správa pojištění, poskytování plnění

¹³ ČESKÁ ASOCIACE POJIŠŤOVEN. *Základní pojmy*. [online]. Dostupné z: [https:// www. cap. cz/ slovník- pojmu? start=30](https://www.cap.cz/slovník-pojmu?start=30). [cit. 2024-02-11].

z pojistných smluv, poskytování asistenčních služeb, ale také nakládání s aktivy atd.¹³

Pojišťovací zprostředkovatel je právnická či fyzická osoba provozující za úplatu zprostředkovatelskou činnost v pojišťovnictví.¹³

Pojištěným je osoba na jejíž život, zdraví, majetek, odpovědnost či jiné hodnoty se vztahuje soukromé pojištění.¹³

Pojistitelem je osoba, která je oprávněna k provozování pojišťovací činnosti

13

3 METODIKA VYŠETŘOVÁNÍ POJISTNÝCH PODVODŮ

Pojem metodika vyšetřování je nutno ve smyslu kriminalistiky chápat jako soubor postupů, jenž jsou praktikovány v rámci procesu poznávání kriminalistiky relevantních událostí, kdy jsou zkoumány zejména zvláštnosti vzniku vyhledávání a využívání stop jako důkazního materiálu pro potřeby trestního řízení, přičemž objektem zkoumání metody vyšetřování jsou prvky vzniku, průběhu kriminalisticky relevantních událostí a následné poznávání jejich jednotlivých typů, dále pak prvky, které se projevují ve stopách.¹⁴

Jako cíl zkoumání metodiky vyšetřování lze považovat vytvoření celistvého systému doporučení potřebných pro efektivní postup orgánů činných v trestním řízení (policejního orgánu), který je nutný pro poznávání kriminalisticky relevantních událostí. V rámci těchto postupů jsou trestné činy zařazeny do stejnorodých skupin, přičemž jsou popisovány jejich kriminalistické charakteristiky, kdy jsou popsány nejen typické stopy, které vznikají při páchání těchto činů, ale také typické vyšetřovací situace. Dále jsou vytvářeny typové modely činností policie, potřebných pro poznání dané kategorie trestných činů. Tyto modely obsahují soubory doporučených metod a operací.¹⁵

3.1 Kriminalistická charakteristika pojistných podvodů

Pojistný podvod řadíme do oblasti hospodářské kriminality, přičemž směřuje proti institucím, jenž shromažďují finanční prostředky, přičemž je pak přerozděluje oprávněným osobám. Vzhledem ke specifikům komerčního pojišťovnictví a situaci v níž pachatel pojistného podvodu jedná je nutné vypracovat metodiku, která by na tyto specifické prvky efektivně reagovala.¹⁶

¹⁴ STRAUS, Jiří. *Kriminalistická metodika*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-124-3. s. 13

¹⁵ STRAUS, Jiří. *Kriminalistická metodika*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-124-3. s. 14

¹⁶ NĚMEC, Miroslav. *Teorie a metodologie kriminalistiky pro magisterské studium*. Praha: Abook, 2019. ISBN 978-80-906974-2-3. s. 143

Vzhledem ke skutečnosti, že k spáchání pojistného podvodu není nutné použít násilí, může tak být pachatelem kdokoliv, přičemž poškozeným je v tomto případě vždy pojišťovna.¹⁷

Na základě statistiky Policie ČR bylo zjištěno, že v roce 2023 došlo k poklesu pojistných podvodů. To je způsobeno jak preventivní činností pojišťoven, které prostřednictvím sdílení informací detekují podezřelé pojistné události, a tím předcházejí potencionálním škodám, tak také proto, že jsou zjištěná podvodná jednání a s nimi spojené pohledávky vymáhány cestou soukromého práva, přičemž řešení pomocí trestního řízení pojišťovny volí většinou v případě závažného jednání na základě preventivních aktivit ČAK, které na základě sdílených informací detekují podezřelé pojistné události a předchází vzniku případných škod. Na druhé straně je pokles registrovaných trestných činů způsobený také skutečností, že zjištěná podvodná jednání řeší společnosti primárně za účelem uchránění vlastních finančních hodnot a vzniklé pohledávky vymáhají (především z důvodu rychlosti řízení) cestou soukromého práva. Řešení podvodného jednání v daných oblastech cestou trestního řízení je pro pojišťovny až nejzazší variantou řešení, kdy se jejich oznámení zužují především na případy závažné škodlivosti, a je pro ně nejzazším variantou řešení nebo v případě, že je skutek detekován přímo orgánem činným v trestním řízení.¹⁸

Pojistné podvody lze spáchat jak ryze amatérským způsobem, tak také profesionálně a organizovaně, a to i v rámci organizované mezinárodní skupiny, přičemž pachateli bývají také zaměstnanci pojišťoven nebo dokonce příslušníci bezpečnostních sborů. Pojištění lze považovat za občanskoprávní vztah, kdy jeho cílem je ochrana následků, jenž souvisí s pojistným rizikem, kdy se jedná o nahodilou škodní událost. Vztah pojistníka a pojištěného upravuje zákon, kdy

¹⁷ VYSKOČIL, Martin. *Metodika vyšetřování trestného činu pojistného podvodu v oblasti pojištění motorových vozidel*. Praha: Bezpečnostní teorie a praxe. Přehledový článek. 2/2019, 2019. s. 119. [online]. Dostupné z:

<https://veda.polac.cz/wp-content/uploads/2019/11/Metodika-vy%C5%A1et%C5%99ov%C3%A1n%C3%AD-trestn%C3%A9ho-%C4%8Dinu-pojistn%C3%A9ho-podvodu.pdf>. [cit. 2024-02-14]

¹⁸ POLICIE ČR. *Vývoj registrované kriminality v roce 2023*. [online]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyvoj-registrovane-kriminality-v-roce-2023.aspx>. [cit. 2024-02-14]

mezi hlavní povinnosti pojištěného patří uvádění pravdivých údajů při zjednávání, změnách pojistné smlouvy nebo v případě nastalé škodní události, kdy je povinen tuto událost pojišťovně oznámit.¹⁴

Pojistné podvody lze detekovat pomocí indikátorů pojistných podvodů, které patří mezi prvky kriminalistické charakteristiky, kdy mohou nést rozdílnou váhu podezření. Mezi tyto indikátory patří např. vznik škodní události krátce po sjednání smlouvy, podezřelá četnost škodních událostí nebo opakované střety stejných vozidel. Pro detekci pojistných podvodů jsou ze strany pojišťoven používány rozmanité informační systémy, které fungují na základě různých algoritmů.¹⁹

Podvody obecně lze považovat za velmi nebezpečnou formu trestné činnosti, a to především díky jejich kvalifikovanosti a častému výskytu. Způsoby páčání se stále vyvíjejí v souladu s novými technologiemi a jsou stále rozmanitější, přičemž pachatelé těchto trestných činů jednájí na základě nových způsobů páčání a velmi rychle se na měnící se trendy společnosti adaptují. Pro svou činnost se často zaměřují na dané, převážně zranitelné cílové skupiny obětí/poškozených.²⁰

3.1.1 Typické způsoby páčání pojistných podvodů

Způsob páčání pojistných podvodů je velmi rozmanitý a rozsah možností páčání velmi široký. Tyto způsoby lze rozdělit dle okolností, za kterých pachatel uvádí poškozeného v omyl, přičemž tyto okolnosti lze rozdělit²¹:

- Okolnosti související se sjednáním smlouvy
- Okolnosti související se vznikem pojistné události
- Okolnosti související s likvidací pojistné události

¹⁹ CHMELÍK, Jan, PORADA, Viktor., PRŠAL, Vlastimil. *Pojistné podvody*. Praha: Policie ČR. 2000. s. 40-62.

²⁰ STRAUS, Jiří. *Kriminalistická metodika*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-124-3. s. 41-42

²¹ NĚMEC, Miroslav. *Teorie a metodologie kriminalistiky pro magisterské studium*. Praha: Abook, 2019. ISBN 978-80-906974-2-3. s. 143-145

Pachatel svým jednáním buď vzbuzuje falešné představy v souvislosti s okolnostmi, za nichž se pojistitel – poškozený rozhoduje pojistnou smlouvu uzavřít, a to zejména tím, že se snaží pojistit věc, o které již dopředu ví, že ji prodá či zpronevěří, případně využije falešných představ pojistitele o daných okolnostech, týkajících se ve většině případů uplatnění nároku na pojistné plnění, kdy sám pojistnou událost vyvolá.²²

Dle dikce § 210 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále jen trestní zákoník) patří k typickým způsobům páchaní pojistného podvodu jednání uvedená ve skutkových podstatách dotčeného trestného činu. Jedná se o následující jednání, kdy pachatel²³:

- Uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje důležité pro uzavření, změnu, případně pro likvidaci pojistné události, či pro poskytnutí plnění z pojištění případně jiné obdobné plnění,²³
- Vyvolá nebo předstírá události týkající se práva na plnění z pojištění či jiného obdobného plnění nebo takový stav vyvolaný pojistnou událostí udržuje, přičemž v obou případech tak činí v úmyslu opatřit sobě nebo jinému prospěch.²³

Pachatel na základě výše uvedených jednání²⁴:

- **uvede pojistitele v omyl o podmínkách a okolnostech sjednání pojistné smlouvy**, a to zejména tím, že jak je již výše uvedeno, sdělí nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí, jedná se např. o situaci, kdy pachatel pojistnou událost pouze předstírá, přičemž tato vůbec nenastala. V tomto případě se může jednat například o vytváření fiktivní zdravotní dokumentace nebo falešného protokolu o dopravní nehodě,

²² CHMELÍK, Jan, PORADA, Viktor., PRŠAL, Vlastimil. *Pojistné podvody*. Praha: Policie ČR. 2000. s. 6-7

²³ ŠÁMAL, Pavel; GRIVNA, Tomáš; BOHUSLAV, Lukáš; NOVOTNÝ, Oto; HERCZEG, Jiří et al. *Trestní právo hmotné*. 9., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer. 2022. ISBN 978-80-7598-764-8. s. 772-774

²⁴ ŠÁMAL, Pavel; GRIVNA, Tomáš; BOHUSLAV, Lukáš; NOVOTNÝ, Oto; HERCZEG, Jiří et al. *Trestní právo hmotné*. 9., přepracované vydání. Praha: Wolters Kluwer. 2022. ISBN 978-80-7598-764-8. s. 773-775

kdy událost nastane v rozporu se smluvními ujednáními nebo uvede nepravdivé informace o osobě, která událost způsobila.²⁴

- **Uvede pojistitele v omyl o podmínkách a okolnostech týkajících se likvidace pojistné události.** Pachatel v tomto případě zatají podstatné údaje při uplatnění nároku na pojistné plnění. Jedná se o situaci, kdy např. pachatel po vloupání do bytu uvede jako zcizené věci, které nejsou v jeho vlastnictví, případně zatají, že nárok na pojistné plnění uplatňuje i u dalších pojistitelů.²⁵
- **úmyslné nadhodnotí vzniklé škody,**²⁵
- **úmyslné zapříčiní škodu** (autonehoda), prezentující jako nahodilá událost, která je pojištěním kryta,²⁵
- **nadhodnotí majetek při sjednávání** pojištění a poté následně uměle vyvolaná pojistná událost,²⁵
- **pojistí věci již předem poškozené jako nepoškozené**²⁶

V kriminalistické praxi se lze setkat spíše s kombinací výše uvedených způsobů páčání, kdy např. pojištěnec sjednává pojistnou smlouvu již s úmyslem, škodní událost způsobit, kdy již při sjednání pojistné smlouvy nadhodnocuje pojišťovaný majetek, za účelem získání co nejvyššího plnění od pojišťovny. Na základě zkušeností pojišťoven tak mají ve svých všeobecných podmínkách taxativně vymezeny výluky z pojištění nebo přesnou specifikaci pojistné události, přičemž v případě, že škoda není na základě těchto pojistných podmínek pojištěním kryta, pachatel se snaží upravit informace o události tak, že je pozmění či podstatné skutečnosti zamlčí.²⁷

Poměrně častý je pojistný podvod týkající se úrazového pojištění, kdy pachatel využije omylu v podobě zatajení svého zdravotního stavu, okolností vzniklého úrazu, dojde k podpisu pojistné smlouvy až po vzniku pojistné události nebo je událost, v tomto případě úraz, pouze předstírán, přičemž spolupachateli mohou

²⁵ NĚMEC, Miroslav. *Teorie a metodologie kriminalistiky pro magisterské studium*. Praha: Abook, 2019. ISBN 978-80-906974-2-3.s. 144-145

²⁶ NĚMEC, Miroslav. *Teorie a metodologie kriminalistiky pro magisterské studium*. Praha: Abook, 2019. ISBN 978-80-906974-2-3.s. 146

²⁷ MUSIL, Jan. *Kriminalistika: vybrané problémy teorie a metodologie*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001. ISBN 80-7251-080-0. s. 239-240

být např. také zdravotníci, kteří vytvoří fiktivní zdravotní dokumentaci. V rámci pojištění léčebných výloh je trestná činnost těžko prokazatelná, neboť k události dochází mimo území České republiky. U pojištění příjmů v době pracovní neschopnosti pak pachatelé využijí omylu tak, že pracovní neschopnost je pouze předstíraná a i zde bývají spolupachatelé zdravotníci, vystavující fiktivní potvrzení o pracovní neschopnosti nebo zkreslenou či nepravdivou zdravotní dokumentaci. Pojištění vážných chorob nepatří mezi pojištění, u kterých by docházelo ke zvýšenému počtu pojistných důvodů, bývá uzavřeno v rámci životního pojištění. Pachatel v tomto případě využije mylných představ o svém zdravotním stavu, kdy vážnou nemoc zatají a zároveň se na ni pojišťuje, přičemž buď na lékařskou prohlídku nutnou před uzavřením pojištění pošle jinou osobu nebo opět spolupracuje se zaměstnanci zdravotnického zařízení, kteří vyhotoví falešnou zdravotní dokumentaci.²⁸

U pojištění domácnosti pachatel převážně vyvolá či využije mylné představy o vzniku pojistné události, kdy uvede nepravdivé údaje tím, že²⁸:

- Uvede, že mu byly odcizeny věci, které nikdy nevlastnil,
- Vloupání předstírá.

Dále pak uplatňuje nárok na pojistné plnění i u dalších pojistitelů a o této skutečnosti je neinformuje. Samotné uzavření vícero pojistných smluv nezakládá trestní odpovědnost, avšak úhrn pojistných plnění nesmí překročit pojistnou hodnotu věci. V rámci pojištění staveb dochází k páčání trestné činnosti převážně zničením pojištěné stavby, a to zejména jejím podpálením, kdy cílem pachatele je získat pojistné plnění převyšující skutečnou hodnotu stavby.²⁹

Havarijní pojištění patří mezi nejfrekventovanější pojištění, a dochází zde asi k největšímu počtu pojistných podvodů, kdy pachatelé buď fingují krádež vozidla, nadhodnocují dodatkovou výbavu vozidla, kterou toto vozidlo nemá nebo je tato výbava do vozidla před sjednáním pojistné smlouvy namontována a po sjednání pojistné smlouvy je z vozidla opět vyňata. Další forma pojistného podvodu spočívá

²⁸ CHMELÍK, Jan, PORADA, Viktor., PRŠAL, Vlastimil. *Pojistné podvody*. Praha: Policie ČR. 2000. s. 8-10

²⁹ CHMELÍK, Jan, PORADA, Viktor., PRŠAL, Vlastimil. *Pojistné podvody*. Praha: Policie ČR. 2000. s. 10-11

v tom, že je vozidlo odcizené v zahraničí a na území ČR se mu vytvoří nové identifikační znaky, přičemž je přihlášeno a pojištěno v ČR. Následně se vozidlo opět vrátí do zahraničí a v České republice je nahlášeno jako odcizené a je na něj žádáno pojistné plnění. Změna identifikačních znaků je při sjednávání pojistné smlouvy zatajena, stejně tak skutečné stáří vozidla a na základě toho je pak požadováno vyšší pojistné plnění atd. Ve většině případů jsou u odcizeného vozidla zaměněny identifikační znaky za jiné, které byly vyňaty z vozidla, které není spojeno s trestným činem nebo řidič s řádně pojištěným vozidlem vycestuje legálně do zahraničí s úmyslem zde vozidlo prodat. Nový majitel ho v zahraničí řádně zaregistruje a původní majitel následně v České republice nahlásí jeho odcizení. Vzhledem k okolnosti, že v době registrace na nového majitele není vozidlo nahlášeno jako odcizené, nejsou zjištěny nesrovnalosti ani v zemi nového majitele ani toho původního. V druhé skupině trestných činů souvisejícími s pojištěním vozidel jsou pojistné podvody, týkající se poškození vozidel při dopravních nehodách nebo živelných událostech. Pachatelé uvádí pojistitele v omyl tím, že společně se zaměstnanci pojišťovny uzavírají pojištění na vozidla, která jsou již poškozena v rámci dopravní nehody s tím, že antedatují dobu uzavření pojištění s cílem vzbudit dojem, že vozidlo bylo řádně pojištěno již v době sjednání nebo ve spolupráci s příslušníky policie fingují protokoly o dopravní nehodě, kdy k prohlídce zaměstnanců pojišťovny předvedou jiné havarované vozidlo. Pokud jsou nárokována nižší plnění, kde není nutná prohlídka zaměstnance pojišťovny, je nahlášena fiktivní dopravní nehoda, přičemž je předloženo fiktivní potvrzení od nehodě. Pachatel také může společně se zaměstnancem autoservisu nadhodnotit cenu opravy, kdy se eviduje výměna dílu, který nebyl poškozen. Pachatelé jednájí v rozporu s platnou legislativou také v případě pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla, kdy společně s příslušníky policie fingují protokoly o dopravní nehodě a jak již bylo výše uvedeno, přistavují k prohlídce zaměstnance pojišťovny jiné vozidlo, fingují samotnou dopravní nehodu ve spolupráci s druhým řidičem a opět, jak již bylo zmíněno společně se zaměstnanci servisu nadhodnocují ceny oprav atd. Avšak pachatelé se v rámci těchto podvodů snaží také vymoci pojistné plnění

za škody na zdraví, náhradu ušlého zisku podnikateli a v neposlední řadě si také nárokují pojistné plnění za údajně zničené věci.³⁰

U pojištění odpovědnosti za škodu pachatel vyvolává mylnou představu o vzniku dané pojistné události, a to zejména tím, že škodu způsobí sám, aby taková škoda byla kryta, požádá jinou pojištěnou osobu, aby v hlášení o pojistné události uvedla, že škoda byla způsobena jeho osobou. Dále pak osoba, která není pojištěna, požádá další pojištěnou osobu, aby v hlášení o pojistné události uvedla, že škoda byla způsobena touto osobou. V neposlední řadě pachatel, jehož věc je poškozena opotřebením upraví tak, aby poškození vykazovalo znaky činnosti, jenž je kryto pojištěním. V rámci pojištění odpovědnosti za škodu při výkonu povolání pachatel nahlásí událost, ke které ve skutečnosti nedošlo.³¹

Pojištění podnikatelů a průmyslu lze považovat za jedno z pojištění, u kterého dochází velmi často k pojistným podvodům. Pachatelé v tomto případě využívají omylu ve faktu jak činnosti, tak také ve faktu události, spočívající v zatajení skutečné hodnoty věci v souvislosti s pojištěním bezcenného či neprodejného zboží na částku podstatně vyšší, na neexistující zboží nebo opotřebovaného strojního zařízení které je „kosmeticky“ upraveno, přičemž se následně pachatel tohoto zboží pokusí zbavit prostřednictvím³²:

- Požáru skladu se zbožím
- Požáru haly se zařízením
- Fingování krádeže vloupáním do skladu
- Prodeje zboží v zahraničí a jeho následné nahlášení jako odcizené.³³

Dle osoby pachatele lze pojistné podvody členit na vnější a vnitřní. U vnějších pojistných podvodů je pachatelem sám pojištěný či pojistník, obvykle bez spolupachatele v podobě zaměstnance pojišťovny. Tito pachatelé se dopouštění

³⁰ CHMELÍK, Jan, PORADA, Viktor., PRŠAL, Vlastimil. *Pojistné podvody*. Praha: Policie ČR. 2000. s. 11-13

³¹ CHMELÍK, Jan, PORADA, Viktor., PRŠAL, Vlastimil. *Pojistné podvody*. Praha: Policie ČR. 2000. s. 13-14

³² CHMELÍK, Jan, PORADA, Viktor., PRŠAL, Vlastimil. *Pojistné podvody*. Praha: Policie ČR. 2000. s. 14-15

podvodného jednání na základě uvedení v omyl nebo za využití omylu ve faktu činnosti nebo události při sjednání pojistné smlouvy nebo v rámci uplatňování nároku na pojistné plnění. U vnitřního pojistného podvodu je pachatelem přímo zaměstnanec pojišťovny, který spolupracuje s pojistníkem nebo pojištěným. Zaměstnanci pojišťovny znají mechanismy činností pojišťovny, a na základě těchto skutečností pak využívají nedokonalostí pojistného produktu.³³ Obrázek týkající se rozdělení pojištění je součástí příloh této práce.

3.1.2 Typické podněty

Ačkoliv pojistné podvody směřují proti majetku právnických osob, konkrétně proti pojišťovně, je u nich předpokládána určitá forma latence, jenž není možné přesně odhadnout. Podněty k vyšetřování jsou dány buď oznámením poškozeného tedy pojišťovny, svědkem podvodu nebo v rámci operativně pátrací činnosti. Vyšetřováním pojistných podvodů se zabývá jak služba kriminální policie a vyšetřování Policie České republiky (dále jen SKPV), tak specializovaná pracoviště pojišťoven.³⁴

Oznámení od pojišťoven je podáváno prostřednictvím jejich zástupců, u kterých pachatel uplatňuje nárok na pojistné plnění. Oznámení je podáno v okamžiku, kdy v rámci prošetřování pojistné události zjistí pojišťovna okolnosti, které naznačují, že k události došlo jiným způsobem, nebo k předmětné události vůbec nedošlo, přičemž prvotně prověřují podezření v rámci interních možností pojišťovny specializované pracoviště prostřednictvím „detektivů pojišťovny“. V případě odhalených nesrovnalostí může být ze strany pojišťovny odmítnuto již samotné sjednání pojištění, a v případě nároku na pojistné plnění, může být ze strany pojišťovny také tento nárok odmítnut. Policejnímu orgánu jsou pak oznamovány případy, kdy byla pojišťovně způsobena značná či velká škoda, podvod je spáchán organizovaně nebo ho spáchá příslušník bezpečnostního sboru. Společně s trestním oznámením

³³ CHMELÍK, Jan, PORADA, Viktor., PRŠAL, Vlastimil. *Pojistné podvody*. Praha: Policie ČR. 2000. s. 15-16

³⁴ CHMELÍK, Jan, PORADA, Viktor., PRŠAL, Vlastimil. *Pojistné podvody*. Praha: Policie ČR. 2000. s. 19

ve většině případů poskytuje pojišťovna policejnímu orgánu ucelený soubor materiálů týkajících se pojištění a následného uplatnění nároku na pojistné plnění. Podněty vyplývající z operativně pátrací činnosti SKPV mají ve většině případů podobu organizované trestné činnosti. Oznámení o podezření ze spáchání trestného činu může učinit také svědek pojistného podvodu, kdy v některých případech tito svědci doloží svá tvrzení pořízenou fotodokumentací nebo kamerovým záznamem. Jedná se o osoby účastníků dopravní nehody, náhodných svědků nebo spolupracovníci.³⁵

Je-li podnět výsledkem operativně pátrací činnosti SKVPV, jedná se ve většině případů o trestnou činnost mající podobu organizovaného zločinu, kdy policejní orgán prověřuje zjištěné poznatky, týkající se podezření ze spáchání trestného činu. Potvrdí-li se indicie, případ se začne operativně rozpracovávat, kdy se získávají a dokumentují důkazní prostředky a jsou-li splněny podmínky, zahajuje se trestní stíhání.³⁶

3.1.3 Typické stopy a jiné soudní důkazy

Ačkoliv bývá při vyšetřování trestných činů výchozím bodem místo trestného činu a jeho následné ohledání, u pojistných podvodů toto primárně neplatí, neboť v rámci uzavírání pojistných smluv a následného uplatňování nároku na pojistné plnění z těchto smluv jsou předkládány především nejrůznější písemnosti, které mohou být padělané, hrubě zkreslené či nepravdivé. Tyto stopy v podobě padělaných nebo pozměněných listin jsou základními typickými stopami, přičemž mají ve vyšetřování stěžejní význam a vždy se zajišťují v originále.³⁷

Díky digitalizaci však začíná být zajištění originálů písemností problém, neboť pojišťovny v současné době většinu písemností evidují a spravují v digitální podobě. Na základě těchto skutečností je tedy nutné předmětné písemnosti

³⁵ CHMELÍK, Jan, PORADA, Viktor., PRŠAL, Vlastimil. *Pojistné podvody*. Praha: Policie ČR. 2000. s. 19-20

³⁶ STRAUS, Jiří. *Kriminalistická metodika*. Vysokoškolské učebnice (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-86898-66-0. s. 310

³⁷ MUSIL, Jan. *Kriminalistika: vybrané problémy teorie a metodologie*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001. ISBN 80-7251-080-0. s. 239-240.

u jejich vystavitelů verifikovat. Velké množství dokumentace lze zajistit přímo u pojišťovny.³⁸

Druhou skupinou jsou stopy vzniklé na hmotném předmětu pojištění. Jedná se např. o motorové vozidlo, které jako hmotný předmět může být předkládán pro vyhotovení kriminalistické expertizy. V případě této skupiny je již prováděno klasické ohledání místa činu. Na tomto místě je nutné zmínit problémy související s uběhlým časem od vzniku pojistné události, kdy zpravidla uběhne delší doba a stopy v této době mohou zaniknout. Prohlídku místa, kde vznikla pojistná událost prvotně provede pojišťovna v rámci šetření události. Policejní orgán provede ohledání místa zpravidla realizací prohlídek, zápisů o prohlídkách a především prostřednictvím fotodokumentace.³⁶

V současnosti se v praxi využívají také digitální stopy. Jedná se o záznamy telefonických hovorů, které jsou pořizované přímo pojišťovnou nebo digitální stopy ze záznamů telekomunikačního provozu.³⁶

Na základě výše uvedeného lze odvodit, že mezi typické stopy nebo jiné důkazy lze zařadit zejména³⁶:

- **Padělané nebo pozměněné listiny**, jejichž vznik lze spojit s podvodem. Jedná se zejména o padělané či pozměněné nabývací listiny, znalecké posudky nebo jiná odborná posouzení,³⁶
- **Listinné důkazy** jako jsou dodací listy, faktury, nabývací doklady, znalecké posudky, protokoly atd.,³⁶
- **stopy, které se nacházejí na předmětu pojištění**. Jedná se např. stopy zajištěné na místě požářiště, na havarovaném vozidle atd.³⁶
- **samotný předmět pojištění** např. nalezené odcizené vozidlo nebo různé zboží,³⁶
- **Paměťové stopy** nacházející se ve vědomí osob, které pojišťovací podvod naplánovaly, podílely se na něm, poskytly odborné konzultace k problémům využitelných pro následné spáchání trestného činu, zjistily pochybné okolnosti

³⁸ MUSIL, Jan. *Kriminalistika: vybrané problémy teorie a metodologie*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001. ISBN 80-7251-080-0. s. 127.

uzavření pojistné smlouvy nebo nároku na pojistné plnění nebo znaly osobní, majetkové, zdravotní či jiné poměry, které souvisely s aktivitami pachatele.³⁶

- **Digitální stopy**³⁶

3.1.4 Typické vyšetřovací situace

V rámci vyšetřování pojistných podvodů je ve většině případů známa osoba pachatele. Může však nastat situace, kdy je po této osobě vyhledáváno pátrání, neboť nelze v dané době zajistit její účast na prováděném úkonu. V některých případech je nutné také zajištění věcí, jež jsou předmětem pojištění nebo zajištění poškozených věcí, jejichž umístění není známo a pachatel při vyšetřování nespolupracuje. Jedná se především o motorová vozidla. V takových případech pak policejní orgán také vyhledává po věci pátrání.³⁹

V průběhu vyšetřování se lze setkat s níže uvedenými počátečními vyšetřovacími situacemi⁴⁰:

- Zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin pojistného podvodu, avšak není možné určit, že jej spáchala určitá osoba,⁴⁰
- Je známá osoba pachatele, zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin pojistného podvodu, avšak pachatel se zdržuje na neznámém místě,⁴⁰
- Je známa osoba pachatele, zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že byl spáchán trestný čin avšak nelze jednoznačně určit, že se jedná o trestný čin pojistného podvodu,⁴⁰
- Zjištěné skutečnosti nasvědčují, že byl spáchán trestný čin, avšak nedovolují vyslovit závěr, že se jedná o trestný čin pojišťovacího podvodu, osoba pachatele není známá.⁴¹

³⁹ MUSIL, Jan. *Kriminalistika: vybrané problémy teorie a metodologie*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001. ISBN 80-7251-080-0. s. 129.

⁴⁰ MUSIL, Jan. *Kriminalistika: vybrané problémy teorie a metodologie*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001. ISBN 80-7251-080-0.s. 130.

⁴¹ NĚMEC, Miroslav. *Teorie a metodologie kriminalistiky pro magisterské studium*. Praha: Abook, 2019. ISBN 978-80-906974-2-3. s. 145-146

V prvním případě se jedná většinou o případ, kdy z poskytnuté dokumentace pojišťovny vyplývá, že čin spáchala pojištěná osoba, avšak nelze jednoznačně určit osoby, bez kterých by nebylo možné dotčený čin spáchat. Jedná se především o osoby, které vyhotovily falešné či jinak pozměněné dokumenty. V tomto případě se SKPV zaměřuje především na zjištění totožnosti pachatele, tedy je zjišťován jeho popis, zvyky, styky, místa výskytu, kdy se při zjišťování informací o osobě využívá kriminalistických evidencí.⁴²

V druhém případě se policejní orgán zaměřuje především na zjištění faktického místa pobytu pachatele, jeho pohybu atd.³⁹

Ve třetím případě se jedná např. o situaci, kdy je na hranicích v cizím vozidle s padělanými doklady zadržena osoba, která uplatňuje nárok na pojistné plnění. Policejní orgán pak musí zajistit a zadokumentovat existenci vztahu a dohody mezi zadrženou osobou a osobou pojištěnce, dále pak se musí zabývat okolnostmi vzniku pojistné smlouvy a důvody vedoucími k dohodě mezi pachatelem a pojištěncem.³⁹

Ve čtvrtém případě se jedná většinou o případy, kdy existují určité signály, že by se mohlo jednat o událost, kterou lze spojit s pojistným podvodem, kdy se např. na místě požářiště zjistí, v rámci ohledání místa činu, několik ohnisek požáru a existuje podezření, že by požár mohl být založen s cílem získat pojistné plnění. V těchto případech se policejní orgán zaměří na prověřování osoby pachatele a vyvrácení všech signálů, které odůvodňují podezření, že by se mohlo jednat o trestný čin, který souvisí s pojistným podvodem.³⁹

V posledním případě je vyšetřování nejsnadnější. Po důkladném prověření důkazního materiálu lze zahájit trestní stíhání a pachatele vyslechnout v pozici obviněného.³⁹

Následně v rámci vyšetřování pojistného podvodu je nutné prokázání úmyslu pachatele pojistný podvod spáchat nebo také dokázání trestní odpovědnosti

⁴² STRAUS, Jiří. *Kriminalistická metodika*. 2., rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-124-3. s. 45-46

právnícké osobě, přičemž při prokazování trestní činnosti dochází k níže uvedeným počátečním vyšetřovacím situacím⁴⁰:

- **Obviněný trestnou činností dozná.** V této situaci je nutné důkladná dokumentace trestné činnosti, zajištění důkazních prostředků nejen týkající se samotného spáchání trestného činu, ale také zajištění důkazních prostředků o způsobu naložení s prostředky získanými trestnou činností a také případně provedení zajištění majetku určenému k náhradě škody poškozenému,⁴⁰
- **Obviněný trestnou činností zcela popírá.** V tomto případě policejní orgán zajišťuje důkazy sloužící k potvrzení či vyvrácení výpovědi obviněného, poškozeného nebo svědka, a to na základě analýzy jejich výpovědí a ostatních získaných důkazů, na jejichž základě jsou následně stanovovány vyšetřovací verze,⁴²
- **Obviněný dozná jednání, popírá však úmysl pojistný podvod spáchat.** V tomto případě je nejdůležitější zjistit skutečnosti, které potvrdí skutečnosti prokazující úmysl pachatele trestný čin spáchat, a to na základě šetření k osobě pachatele, zejména jeho způsob života, příjmy nebo skutečnosti nasvědčující tomu, že se již v minulosti dopustil obdobného jednání,⁴²
- **Obviněný odmítá vypovídat.** Nejčastěji tvrdí, že si okolnosti události nepamatuje atd. Tato situace patří k nejsložitějším, kdy výsledek spočívá především ve vyhledávání důkazů a vytyčování verzí.⁴²

3.1.5 Zvláštnosti předmětu vyšetřování

V rámci vyšetřování pojistných podvodů je nutné zjišťovat nejen škodu, která byla způsobena pojistiteli na základě neoprávněně vyplaceného pojistného plnění, ale také škodu, která by v případě vyplacení vznikla, přičemž se vychází z naplnění skutkové podstaty trestného činu pojistného podvodu, tedy pachatel v rámci sjednání pojistné smlouvy⁴³:

- uvede nepravdivé, hrubě zkreslené údaje nebo tyto údaje zamlčí,
- při uplatnění nároku na pojistné plnění uvede nepravdivé, hrubě zkreslené nebo takové údaje zamlčí

- úmyslně vyvolá pojistnou událost, přičemž nebylo vyplaceno plnění z pojistné smlouvy
- udržuje stav vyvolaný pojistnou událostí s cílem navýšit vzniklou škodu.

V souvislosti s výše uvedeným nutno uvést, že není třeba, aby došlo k vyplacení pojistného, neboť se jedná o tzv. „předčasně dokonaný trestný čin“, přičemž v rámci naplnění skutkové podstaty tohoto trestného činu v prvních dvou případech není nutné, aby došlo k pojistné události. Zároveň je potřebné zjišťovat, zda bylo vyplaceno pojistné plnění, komu bylo vyplaceno, kdo jej převzal a jak s ním bylo následně naloženo. Dále je nutné zjistit, jsou-li předložené písemné důkazy pravé, pozměněné či fiktivní, zda obsahují pravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, kdo a z jakého důvodu je vyhotovil atd. Jednáním z nejčastějších problémů vyšetřování trestných činů pojistného podvodu spočívá v dokazování úmyslu, tedy skutečnosti, že pachatel chtěl svým jednáním ohrozit zájem chráněný zákonem. V některých případech je prokazován alespoň úmysl nepřímý. Při dokazování úmyslu vyvolat pojistnou událost je nutné vycházet především z důkazů týkajících se způsobu života a zdroje příjmů obviněného, okolností charakterizujících přípravné jednání, způsobu páčání, recidivní jednání, spolupachatelství případně organizované trestné činnosti.⁴³

V rámci vyšetřování dotčené trestné činnosti bývá většinou, vzhledem k sjednání pojistné smlouvy nebo vzniku pojistné události, podezřelá osoba známa. Jen ve výjimečných případech nelze osobu pachatele zjistit. Jedná se např. o osobu cizí národnosti, kdy je nutné tuto osobu zajistit. Dále bývá obtížné, pokud není možné zajistit předmět pojištění nebo např. poškozené věci, která souvisí se škodní událostí. Problémem bývá také zajištění originálů dokumentů, které je nutné zajistit pro potřeby expertní činnosti. Jedná se např. o zkoumání pravosti podpisů v rámci oboru písmoznalectví.⁴⁴

⁴³ NĚMEC, Miroslav. *Teorie a metodologie kriminalistiky pro magisterské studium*. Praha: Abook, 2019. ISBN 978-80-906974-2-3. s. 148-149

⁴⁴ VYSKOČIL, Martin. *Problematika pojistných podvodů v teorii a praxi In: Policejní akademie České r. Praha: Pokroky v kriminalistice 2015. sborník příspěvků z mezinárodní konference 1. vydání.14.4.2015. ISBN 978-80-7251-442-7.s. 323-324*

3.1.6 Typické počáteční úkony

Tento pojen lze definovat jako systém úkonů odrazující typické počáteční vyšetřovací situace, které jsou spojeny se zajišťováním typických stop, důkazů či jiných informací. Tyto úkony mohou mít podobu neodkladného nebo neopakovatelného úkonu. Mezi typické počáteční úkony lze řadit⁴⁵:

Zajištění písemnosti – policejní orgán zajistí veškerou dokumentaci týkající se uzavření pojistné smlouvy, oznámení pojistné události, spisovou dokumentaci pojišťovny, korespondenci mezi pojišťovnou a obviněným, záznamy telefonických hovorů, znalecké posudky atd., přičemž jsou zajišťovány originály písemností i jejich kopie. V rámci zajištění dokumentů provádí policejní orgán ověřování pravosti dokumentů a také jejich soulad s realitou. Např. tvrdí-li pachatel, že pojistnou smlouvu neuzavřel, lze v rámci zajištění škodního spisu od pojišťovny dohledat pojistnou smlouvu, která je jím signovaná a provést expertizu pravosti jeho podpisu na písemnosti.⁴⁶

Výslech poškozeného – policejní orgán provádí v rámci počátečních úkonů výslech poškozeného, tedy pojišťovny, kdy je zároveň od pojišťovny vyžadována zpráva, ve které se zástupci pojišťovny vyjadřují k otázkám policejního orgánu. Tato zpráva a provedený výslech tvoří celistvý důkazní prostředek. Otázky policejnímu orgánu se týkají především vzniku pojištění, likvidace škodní události, způsob uplatnění práva na pojistné plnění, výše škody atd. Cílem výslechu je především⁴³:

- Charakter smlouvy a její právní aspekty
- Způsob uzavření a rozsah pojistné smlouvy
- Kým, kdy, kde byla nahlášena škodní událost
- Verifikace informací, které udal pachatel
- Čím je dáno podvodné jednání

⁴⁵ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád). In: Zákony pro lidi. 2024. [online]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141#cast2>. [cit. 2024-02-19]. § 160 odst. 1: *Neodkladný úkon se vztahuje k zahájení trestního stíhání. Jedná se o úkon, jehož neprovedení před zahájení trestního stíhání by mohlo vést ke ztrátě nebo nebezpečí zmaření či zničení důkazů. Neopakovatelný úkon se vztahuje k řízení před soudem. Jedná se o úkon, který by před soudem z nějakého důvodu nebylo možné provést.*

- Šetření pojišťovny a učiněná opatření
- Vyčíslení vzniklé nebo hrozící škody
- Informace o tom, zda se poškozený/pojišťovna bude připojovat k trestnímu řízení s návrhem na náhradu škody
- Přesný popis pachatele
- Způsob vystupování pachatele
- Údaje o osobách, které by mohly poskytnout svědectví

Výslech svědka - u pojišťovacího podvodu nebývá častý, neboť sjednávání pojistné smlouvy a následné hlášení pojistné události jsou vyhotovovány v písemné nebo v elektronické podobě. Proveden bývá pouze v případě organizované trestné činnosti, v případě ověřování pravosti dokumentů, nebo pokud existují svědci pojistné události, kteří mohou popsat průběh pojistné události, či mohly mít vědomosti o stavu pojištěné věci těsně před pojistnou událostí, znali okolnosti týkající se vzniku pojistné smlouvy nebo vzniku pojistné události. Výslech svědka je vždy individuální vzhledem k okolnostem případu. Jedná se např. o situaci, kdy je vyslýchán zaměstnanec autoservisu z důvodu zjištění způsobu provedené opravy vozidla a stavu vozidla před škodní událostí, kdy je také ověřována pravost předložených listin a daňových dokladů týkajících se opravy. V rámci prověřování věci je vyslechnut nejen konkrétní zaměstnanec, který opravu provedl, ale také účetní, který vyhotovil daňové doklady a evidoval faktury související se zakoupení originálních náhradních dílů. V této souvislosti je nutné vyslechnout také prodejce těchto dílů a vyzvat ho k předložení všech relevantních dokumentů.⁴⁶

Opatření k vypátrání pobytu pachatele a jeho následné zadržení - Pachatel pojistného podvodu bývá obvykle znám, neboť uplatňuje nárok na výplatu pojistného plnění a tedy svoji totožnost neskrývá. Plnění si zpravidla nechává vyplatit bezhotovostně na svůj osobní bankovní účet, na základě čehož lze pachatele příslušným procesním postupem identifikovat. Může však nastat situace, kdy se pachatel nevyskytuje v místě trvalého pobytu nebo se vyskytuje na neznámém

⁴⁶ CHMELÍK, Jan, PORADA, Viktor., PRŠAL, Vlastimil. *Pojistné podvody*. Praha: Policie ČR. 2000. s. 20

místě a skrývá se, a to většinou v případě, kdy zjistí, že jeho podvodné jednání vyšlo najevo. V těchto případech pak policejní orgán využívá prostředky a metody potřebné k vypátrání pobytu osoby. Jedná se o využití policejních evidencí, operativní šetření nebo vytěžování osob z pachatelova okolí,⁴⁶

Ohledání místa činu - Tento úkon nebývá obecně, v souvislosti s vyšetřováním pojistných podvodů, typickým vyšetřovacím počátečním úkonem, to však neplatí v případě vyšetřování pojistných podvodů týkajících se pojištění vozidel, kdy se v tomto případě může jednat o nezastupitelný, zcela zásadní úkon. V případě, kdy dojde k poškození vozidla a následné škodě na tomto vozidle, je nutné k dokázání podvodného jednání znát nejen charakter a rozsah poškození, ale také celkový stav vozidla, kdy právě protokol o ohledání věci a s tímto související dokumentace může být stěžejním důkazním prostředkem. Jedná se např. o situaci, kdy pachatel nahlásí pojistnou událost s tím, že v rámci havárie vozidla došlo na konkrétním místě k jeho střetu se stromem. Při ohledání místa činu však vyjde najevo, že kmen stromu byl poškozen sekerou a poškození vozidla neodpovídá střetu se stromem, přičemž tedy k události nedošlo popsáním způsobem, nýbrž bylo místo vzniku škody tzv. „nastrojeno“.⁴⁵

3.1.7 Zvláštnosti vyšetřovacích verzí, plánování a organizace vyšetřování

Orgány činné v trestním řízení v rámci vyšetřování trestného činu, zjišťují objektivní pravdu související s kriminalisticky relevantní událostí, která se odehrála v minulosti, kdy tyto události nelze pozorovat přímo, nýbrž je možné tyto události pozorovat pouze prostřednictvím informací, které jsou obsaženy ve stopách. Tyto informace nejsou úplné a někdy mohou být též protichůdné. Na základě těchto neúplných, v některých případech i rozporných poznatků lze tedy vytvořit jen domněnku, kterou je třeba dokázat prostřednictvím důkazních prostředků. Tyto domněnky jsou v kriminalistice nazývány kriminalistickými verzemi. Jak již bylo

výše uvedeno, podstatou kriminalistické verze je tedy hypotetický úsudek – domněnka.⁴⁷

Kriminalistickou verzi jako metodu kriminalistické praxe, lze definovat jako vyvození a následnou prověrku všech shromážděných materiálů a z nich odvozených opodstatněných domněnek o formách spojení a příčinách jednotlivých skutečností kriminalisticky relevantních událostí, na základě kterých je možné objasnit doposud známá fakta a okolnosti případu, které jsou potřebné pro prověření nejen starých, ale i získání nových poznatků, za účelem následného nasměrování dalšího postupu vyšetřování.⁴⁷

U vyšetřování pojišťovacích podvodů jsou vyšetřovací verze vytyčovány po provedení a vyhodnocení počátečních úkonů. Tyto verze lze rozdělit do tří základních okruhů⁴⁸:

- verze k trestnému činu
- verze k totožnosti pachatele
- verze k pobytu známého pachatele
- verze ke spolupachatelům
- verze k aktuálnímu umístění předmětu pojištění či jiné poškozené věci, které souvisí se škodní událostí.

Verze k trestnému činu, někdy označované také jako verze ke „škodní události“ se týkají zjištění, zda k pojistné události skutečně došlo, za jakých podmínek a jakým způsobem k ní došlo, případně nelze-li v jednání pachatele spatřovat samostatný trestný čin, je doporučováno vytyčovat je jako dílčí. Dílčí verze jsou vytyčovány také k osobě, která se podílela na vzniku úmyslné škodní události, osoby která měla účast na fiktivním oznámení pojistné události, kdy se zjišťuje mimo jiné její úloha při páčání trestného činu. Během probíhajícího vyšetřování se může zjistit, že se nejedná o trestný čin pojišťovacího podvodu, nýbrž o nesprávně vyhodnocenou

⁴⁷ KONRÁD, Zdeněk; PORADA, Viktor; STRAUS, Jiří a SUCHÁNEK, Jaroslav. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-547-0. s. 22

⁴⁸ VYSKOČIL, Martin. *Problematika pojistných podvodů v teorii a praxi In: Policejní akademie České r. Praha: Pokroky v kriminalistice 2015. sborník příspěvků z mezinárodní konference 1. vydání.14.4.2015. ISBN 978-80-7251-442-7.s. 126*

likvidní pojistnou událost. V rámci vytyčování těchto verzí je doporučováno pečlivě prověřovat verze týkající se subjektivní stránky skutkové podstaty.⁴⁹

Verze k totožnosti pachatele se u pojistných podvodů sestavují jen ve výjimečných případech, neboť osoba pachatele bývá ve většině případů známá. Častěji bývají vytyčovány verze k pobytu pachatele, kdy se tento může, z obavy před trestním stíháním, ukryvat, svůj pobyt měnit nebo se nezdržuje na adrese trvalého pobytu.⁵⁰

Verze ke spolupachatelům jsou vytyčovány za účelem odhalování těchto osob a následné objasnění jejich trestné činnosti.⁵¹

Verze k aktuálnímu umístění předmětu pojištění nebo jiné poškozené věci v souvislosti se škodní událostí jsou vytyčovány v případě, kdy není možné zajistit předmět pojištění. Týkají se zjištění, kde by se mohl předmět pojištění nacházet.⁵¹

V rámci plánování vyšetřování a operativně pátrací činnosti se postupuje většinou na základě získaných informací od pojistitele. Pro tvorbu plánů platí obecné kriminalistické zásady a postupy, které jsou měněny v závislosti na specifičnosti vyšetřování pojistných podvodů, kdy se zohledňují především fakta související s neznámým pobytem pachatele. Důležitost je přikládána listinným důkazům. Plánování se zaměřuje nejen na získání objektivních důkazů, které usvědčí pachatele z trestné činnosti, ale také na získání důkazů, které svědčí v jeho prospěch.⁵²

⁴⁹ MUSIL, Jan. *Kriminalistika: vybrané problémy teorie a metodologie*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001. ISBN 80-7251-080-0. s. 239-240

⁵⁰ MUSIL, Jan. *Kriminalistika: vybrané problémy teorie a metodologie*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001. ISBN 80-7251-080-0. s. 241

⁵¹ VYSKOČIL, Martin. *Problematika pojistných podvodů v teorii a praxi*. In: *Policejní akademie České republiky*. Praha: Pokroky v kriminalistice 2015. sborník příspěvků z mezinárodní konference 1. vydání. 14.4.2015. ISBN 978-80-7251-442-7. s. 134

⁵² MUSIL, Jan. *Kriminalistika: vybrané problémy teorie a metodologie*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001. ISBN 80-7251-080-0. s. 246

3.1.8 Zvláštnosti následné etapy vyšetřování

Následná etapa vyšetřování nastává po vytyčení a prověrce vyšetřovacích verzí, přičemž mezi úkony prováděné v této fázi vyšetřování patří zejména⁵³:

Expertiza – tento úkon je používán v případě, kdy je nutné využít odborných znalostí specialistů a znalců. V rámci vyšetřování pojistných podvodů se využívá nejčastěji expertizy z oboru⁵⁴:

- **Ekonomie**, která je využívána nejčastěji za účelem ohodnocení movitých či nemovitých věcí,⁵⁵
- **ručního písma**, kdy se provádí za účelem ověření podpisů na pojistné smlouvě nebo na jiných důležitých dokumentech,⁵⁵
- **Expertiza týkající se dokladů a písemností**, a to za účelem ověření pravosti dokladů, které byly předloženy při sjednání pojistné smlouvy nebo při nahlášení pojistné události,⁵⁵
- **Mechanoskopie**⁵⁵
- **Účetnictví**⁵⁵

Vzhledem ke skutečnosti, že znalecké posudky jsou zadávány jak ze strany poškozeného, tak i ze strany obviněného, doporučuje se pro potřeby objektivnosti vyhotovení znaleckého posudku i ze strany policejního orgánu.⁵⁵

Rekonstrukce – tento úkon se provádí především při vyšetřování pojistných podvodů týkajících se dopravních nehod.⁵³

Výslech obviněného – k tomuto úkonu nutno uvést, že okamžik, kdy se z osoby podezřelé stává osoba obviněná je podrobně popsán v § 160 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád). Nasvědčují-li prověřováním dle § 158 výše uvedeného zákona zjištěné a odůvodněné skutečnosti tomu, že byl spáchán trestný čin, je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá

⁵³ VYSKOČIL, Martin. *Problematika pojistných podvodů v teorii a praxi In: Policejní akademie České republiky. Praha: Pokroky v kriminalistice 2015. sborník příspěvků z mezinárodní konference 1. vydání. 14.4.2015. ISBN 978-80-7251-442-7. s. 135*

⁵⁴ MUSIL, Jan. *Kriminalistika: vybrané problémy teorie a metodologie. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001. ISBN 80-7251-080-0. s. 247*

osoba, rozhodne orgán činný v trestním řízení neprodleně o zahájení trestního stíhání této osoby jako obviněného. Obviněný se ve většině případů dozná ke skutkovému ději, avšak popírá subjektivní stránku jednání, tedy úmyslné jednání. Na základě výše uvedeného je účelem výslechu zjištění⁵⁵:

- Způsobu spáchání činu ve vztahu k úmyslu
- Jednání
- Motiv
- Jak bylo naloženo s výplatou pojistného plnění
- Majetkové poměry obviněného
- Existence spolupachatele atd.

Osobní a domovní prohlídka - Ani tento úkon nepatří mezi typické vyšetřovací úkony. Lze jej použít v případě, že je toto nutné k zajištění listinných důkazů, které svědčí o rozsáhlém podvodném jednání, zajištění padělatelského náčiní nebo dalších souvisejících důkazů. Jedná se např. o situaci, kdy je v rámci domovní prohlídky zajištěno vozidlo, které pachatel nahlásil jako odcizené, přičemž v nedávné minulosti tento pachatel uzavřel pojistnou smlouvu, která pokrývala riziko krádeže vozidla, kdy pachatel následně oznámil odcizení tohoto vozidla, a uplatnil nárok na pojistné plnění z této smlouvy. Na základě provedené expertizy v oboru metalografie bylo zjištěno, že údajně odcizené vozidlo bylo provozováno pod jinými identifikačními znaky pocházejícími z jím vlastněného vozidla stejného typu. V rámci provedené domovní prohlídky pak bylo zjištěno, že zajištěné vozidlo z garáže se shodovalo s předmětem pojištění.⁵⁶

Šetření k okolnostem vzniku škodní události – v rámci tohoto úkonu se provádí např. zjišťování předchozího technického stavu vozidla a také jeho nehodová a škodní historie. Dále je možné provést šetření k předchozímu zdravotnímu stavu

⁵⁵ MUSIL, Jan. *Kriminalistika: vybrané problémy teorie a metodologie*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001. ISBN 80-7251-080-0. s. 248-249.

⁵⁶ KONRÁD, Zdeněk; PORADA, Viktor; STRAUS, Jiří a SUCHÁNEK, Jaroslav. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-547-0. s. 154-155

pojištěného, vzájemného vztahu mezi subjekty, šetření na sociálních sítích, v místě bydliště atd.⁵⁵

Zajištění záznamu telekomunikačního provozu – tento úkon je prováděn především ke zjištění pohybu subjektů, jenž se v daném čase pohybovali v místě, kde škodní událost vznikla a také za účelem ověření výpovědí těchto osob vztahujících se k telefonickým hovorům, které byly v dané době na místě události uskutečněny.⁵⁵

V rámci této kapitoly nutno zmínit také zvláštnosti zapojení veřejnosti do vyšetřování pojistných podvodů. Bohužel je tato spolupráce na velmi nízké úrovni. Míra spolupráce veřejnosti s orgány činnými v trestním řízení se odvíjí od kriminální citlivosti obyvatelstva, přičemž je tato citlivost v případě pojistných podvodů nebo dalších trestných činů spojených s hospodářskou kriminalitou, nízká a lze ji přisuzovat určité netečnosti veřejnosti související se skutečností, že tato trestná činnost v zásadě nepoškozuje jedince. Výše uvedené však neplatí v případě prostého podvodu, který veřejnost hodnotí negativně a citlivost vůči tomuto trestnému činu je překvapivě vysoká. Zapojení veřejnosti do vyšetřování, prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků, je používáno např. v případě pátrání po pachateli či svědcích nebo v případě pátrání po motorovém vozidle.⁵⁷

Důležitým prvkem v rámci vyšetřování pojistných podvodů je také problematika prevence, která v tomto případě spočívá mimo jiné v působení na morální hodnoty veřejnosti, které by měli vést k morálnímu odsouzení jednání pachatelů pojistných podvodů, kdy je významným prvkem rychlé vyšetřování a následná represe pachatele. Z výše uvedených důvodů policejní orgán v rámci vyšetřování spolupracuje se specializovanými útvary pojišťoven, neboť tato spolupráce významně tento proces urychluje. Dalším prvkem ovlivňující prevenci je také oznámení pojistných podvodů poškozenými, což vede ke snížení latentnosti těchto trestných činů. Mezi významné prvky ovlivňující

⁵⁷ VYSKOČIL, Martin. *Problematika pojistných podvodů v teorii a praxi In: Policejní akademie České republiky. Praha: Pokroky v kriminalistice 2015. sborník příspěvků z mezinárodní konference 1. vydání. 14.4.2015. ISBN 978-80-7251-442-7. s. 136.*

prevenci páchaní pojistných podvodů bezesporu patří zveřejňování objasněných případů, a to včetně výše škod, pachatelů a následných trestů.⁵⁸

Již v první polovině devadesátých let lze spatřovat první snahy o vytvoření dokumentu věnujícímu se prevenci, přičemž v současné době jsou strategické dokumenty již rozšířeny a věnují se jednotlivým druhům kriminality. V rámci výše uvedeného lze zmínit např. Strategie prevence kriminality v České republice vycházející z mezinárodních doporučení, jedná se především o doporučení OSN.⁵⁹

3.2 Pachatel trestného činu pojistného podvodu

Pachatel pojistného podvodu může být jakákoliv osoba způsobilá k právním úkonům, která je oprávněna uzavřít pojistnou smlouvu. Ve většině případů se jedná o bezúhonnou osobu, která je úspěšná v zaměstnání a je pro své okolí důvěryhodná. Pro páchaní pojistných podvodů je typické spolupachatelství, např. v podobě lékaře, který na žádost pachatele vyhotoví lživou zprávu nebo policisty, který vyhotoví fiktivní protokol o dopravní nehodě. Pachatel pojistného podvodu se obzvláště v počáteční fázi vyšetřování snaží klást překážky, zejména zdůrazňováním svých práv nebo se v rámci obhajoby odkazuje na nejasnost právních norem, nezkušenost nebo neúmyslné pochybení.⁶⁰

Na rozdíl o pachatele klasického podvodu, nemusí mít pachatel pojistného podvodu výrazné intelektové schopnosti. Pro spáchání některých pojistných podvodů je předpokladem vlastnictví či nájem určité věci, která je předmětem pojištění nebo uskutečnění jednání, které je předmětem pojištění. Plk. JUDr. Jan

⁵⁸ MUSIL, Jan. *Kriminalistika: vybrané problémy teorie a metodologie*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001. ISBN 80-7251-080-0. s. 248

⁵⁹ ZOUBKOVÁ, Ivana a MOULISOVÁ, Marcela. *Kriminologie pro studenty doktorského studijního programu*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2014. ISBN 978-80-7251-409-0. s. 33

⁶⁰ NĚMEC, Miroslav. *Teorie a metodologie kriminalistiky pro magisterské studium*. Praha: Abook, 2019. ISBN 978-80-906974-2-3. s.145

Chmelík ve své knize *Pojistné podvody* uvádí, že pachatelem pojistného podvodu, který směřuje proti havarijnímu pojištění motorového vozidla obvykle bývá osoba⁶¹:

- Bez středoškolského vzdělání
- Nemajetná, v některých případech tzv. „bílý kůň“
- Věk 20-30 let
- Bez zásadních intelektových schopností

Tyto osoby se obvykle nechají organizátory pojistných podvodů za finanční odměnu zlákat k vzetí leasingu na vozidlo, která je následně vyvezeno do zahraničí, kde ho prodají a následně ohlásí jeho odcizení. V případě pojistných podvodů týkajících se pojištění podnikatelů, bývají pachatelé inteligentní, komunikativní, schopní navazovat kontakty, vyznají se v problematice pojištění a jsou schopní improvizace.⁶²

Pachatele pojistných podvodů lze rozdělit na pachatele externí a interní, přičemž pachatelé externí jsou klienti pojišťoven, přičemž na českém trhu tvoří největší skupinu pachatelů pojistných podvodů. Znaky těchto pachatelů se liší dle druhu pojištění. V některých případech pachatelé spáchají pojistný podvod ve prospěch jiné osoby jako „bílý koně“. Nejčastějším odůvodněním jednání externích pachatelů je myšlenka, že pojišťovna okrádá lidi, proto nelze považovat jejich jednání za trestný čin.⁶³

Interními pachateli jsou zaměstnanci pojišťoven. Nejběžnější motivací k pojistnému podvodu u těchto zaměstnanců je pocit nedocení a nízkého ohodnocení jejich pracovní činnosti, na základě čehož si „přilepší“. Dalším prvkem je znalost interních procesů a nedostatků pojištění. Za varovný příznak interního podvodu lze považovat např. časté dobrovolné přesčasy nebo schopnost jakoukoliv situaci „zachránit“.

⁶¹ MUSIL, Jan. *Kriminalistika: vybrané problémy teorie a metodologie*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001. ISBN 80-7251-080-0. s. 249

⁶² CHMELÍK, Jan, PORADA, Viktor., PRŠAL, Vlastimil. *Pojistné podvody*. Praha: Policie ČR. 2000. s. 16-17

⁶³ HRADEC, Milan. *Pojistné podvody*. Eupress. Praha: Vysoká škola finanční a správní., 2014. ISBN 978-80-7408-089-0. s. 46

Interní pachatel má často drahé koníčky, je agresivní nebo požívá ve větším množství alkohol či omamné látky.⁶¹

4 PRÁVNÍ ÚPRAVA POJISTNÝCH PODVODŮ

Z historického hlediska bylo zaznamenáno několik podstatných právních úprav týkajících se kodifikace trestního práva hmotného. Jedná se především o⁶⁴:

Zákon č. 117/1850 O zločinech, přečinech a přestupcích za Rakouska - Uherska ř.z., ze dne 27. 05. 1852, kde je problematika podvodů řešena v § 197 a § 200, přičemž tato právní úprava byla platná až do roku 1950,⁶⁵

Zákon č. 86/1950 Sb., trestní zákon, ze dne 12. 07. 1950, zde je problematika trestného činu podvodu řešena v osmé hlavě, přičemž účinnost této právní úpravy trvala až do 1. 1. 1962. Obecně lze konstatovat, že po vzoru sovětského trestního práva byl v rámci trestní legislativy brán důraz represivní povahu trestů a problematické široké pojetí skutkových podstat,⁶⁵

Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ze dne 29. 11. 1961, kde byl trestný čin pojistného podvodu specifikován v § 250a. Tato právní úprava trestního zákona byla platná do konce roku 2009. Následně byla nahrazena zákonem č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, který je platný také v současné době.⁶⁵

V současné době je trestný čin pojistného podvodu upraven v § 210 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen trestní zákoník), přičemž je zde definován⁶⁵:

„(1) Kdo uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí

a) v souvislosti s uzavíráním nebo změnou pojistné smlouvy,

b) v souvislosti s likvidací pojistné události, nebo

c) při uplatnění práva na plnění z pojištění nebo jiné obdobné plnění, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věcí.⁶³

⁶⁴ SOLNAŘ, Vladimír. *Systém českého trestního práva*. Praha: Novatrix, 2009. ISBN 978-80-254-4033-9 s. 53-59

⁶⁵ zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. In: *Zákony pro lidi*. 2024. [online]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40> [cit. 2024-02-15].

(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu opatřit sobě nebo jinému prospěch vyvolá nebo předstírá událost, s níž je spojeno právo na plnění z pojištění nebo jiné obdobné plnění, nebo stav vyvolaný pojistnou událostí udržuje, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou.⁶³

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 a byl-li za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán.⁶³

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 větší škodu.

5) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny, b) spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.⁶³

6) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu, nebo b) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání teroristického trestného činu, trestného činu financování terorismu (§ 312d) nebo vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f).⁶³

7) Příprava je trestná.⁶³

Předmětem ochrany je stejně jako u podvodu cizí majetek, avšak trestněprávní ochrana je zde poskytována majetkovým právům v užším rozsahu, a to jen právům a vztahům, které se týkají soukromého pojištění, jenž je vázáno na pojistné smlouvy a jejich plnění.⁶⁶

Ustanovení § 210 obsahuje v zásadě dvě skutkové podstaty:

- v odst. 1 výše uvedeného paragrafu, kde pachatel v souvislosti s uzavřením či změnou pojistné smlouvy související s likvidací pojistné události nebo

⁶⁶ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. Velké komentáře. V Praze: C.H. Beck. 2012. ISBN 978-80-7400-428-5.s. 1875

v rámci uplatnění práva na plnění, uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí.⁶⁷

- V odst. 2 výše uvedeného paragrafu skutková podstata předpokládá úmysl opatřit sobě nebo jinému prospěch, vyvolá nebo předstírá událost, s níž je spojeno právo na plnění z pojištění nebo jiné obdobné plnění, nebo takový stav udržuje, přičemž tímto svým jednáním způsobí na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, tedy škodu převyšující 10.000 Kč.⁶⁵

Z výše uvedeného vyplývá, že skutková podstata v odst. 1 dotčeného paragrafu nevyžaduje způsobení škody, naopak jednání uvedené v odst. 2 předmětného paragrafu již způsobení škody výslovně vyžaduje.⁶⁵

Objektivní stránka skutkové podstaty tohoto trestného činu předpokládá uvedení nepravdivých, hrubě zkreslených údajů nebo zamlčení takových údajů, a to v souvislosti⁶⁸:

- s uzavřením nebo změnou pojistné smlouvy
- s likvidací pojistné události nebo
- při uplatnění práva na plnění z pojištění nebo jiné obdobné plnění

K výše uvedenému je nutné zdůraznit, že k trestnosti činu se nevyžaduje, aby jednání pachatele jednoznačně vedlo k omylu pojišťovny, která by na základě takového jednání poskytla plnění. Rovněž není nutné, aby pojistné plnění, na které nemá nárok, pachatel z pojišťovny fakticky vylákal, přičemž v případě, že se tak stane, rozhoduje o uložení trestu výše způsobené škody. K trestní odpovědnosti je nutné úmyslné jednání pachatele zahrnující všechny znaky, které jsou dány ve dvou výše uvedených skutkových podstatách.⁶⁶

Pachateli za jednání uvedená v odstavci 1 a 2 hrozí uložení trestu odnětí svobody až na dva roky, zákaz činnosti či propadnutí věci. V odst. 3 až 6 jsou uvedeny podmínky pro použití vyšší trestní sazby⁶⁹:

⁶⁷ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. Velké komentáře. V Praze: C.H. Beck. 2012. ISBN 978-80-7400-428-5.s. 1879

⁶⁸ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. Velké komentáře. V Praze: C.H. Beck. 2012. ISBN 978-80-7400-428-5.s. 1883

⁶⁹ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. Velké komentáře. V Praze: C.H. Beck. 2012. ISBN 978-80-7400-428-5.s. 1885

- odnětí svobody na šest měsíců až tři roky, spáchá-li pachatel čin uvedený v odst. 1 nebo 2, pokud již byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán⁶⁶
- odnětím svobody na jeden až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odst. 1 nebo 2 větší škodu⁶⁷
- odnětím svobody na dva až osm let bude pachatel potrestán pokud:
 - spáchá čin uvedený odst. 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny⁶⁷
 - spáchá-li takový čin jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného nebo⁶⁷
 - způsobí-li takovým činem značnou škodu⁶⁷
- odnětím svobody na pět až deset let bude potrestán pachatel:
 - způsobí-li činem uvedeným v odst. 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu nebo⁶⁷
 - spáchá-li čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání teroristického trestného činu financování terorizmu nebo vyhrožování teroristickým útokem⁷⁰
- Trestní zákoník výslovně uvádí, že je případě pojistného podvodu je trestná i příprava⁶⁸
Mezi základní právní předpisy, které upravují problematiku pojišťovnictví, patří následující zákony⁷¹:
 - **zákon č. 277/2009 Sb.**, o pojišťovnictví,
 - **zákon č. 40/2009 Sb.**, trestní zákoník
 - **zákon č. 89/2012 Sb.**, nový občanský zákoník,
 - **zákon č. 262/2006 Sb.**, zákoník práce
 - **zákon č. 58/1995 Sb.**, o pojišťování a financování vývozu se státní podporou a o doplnění zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, ve znění pozdějších předpisů,

⁷⁰ ŠÁMAL, Pavel. *Trestní zákoník: komentář*. 2. vyd. Velké komentáře. V Praze: C.H. Beck. 2012. ISBN 978-80-7400-428-5.s. 1885

⁷¹ MENCLOVÁ, Hana. *Vývoj a trendy pojistných podvodů v ČR*. Diplomová práce. Praha: Bankovní institut Vysoká škola v Praze– Katedra financí a ekonomie.2017. s.46

- **zákon č. 168/1999 Sb.**, o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- **-zákon č. 38/2004 Sb.**, o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona, ve znění pozdějších předpisů,
- **zákon č. 159/1999 Sb.**, o některých podmínkách podnikání a o výkonu některých oblastí činností v oblasti cestovního ruchu, ve znění pozdějších předpisů,
- **zákon č. 377/2005 Sb.**, o doplňkovém dozoru nad bankami, spořitelny a úvěrovými družstvy, institucemi elektronických peněz, pojišťovnami a obchodníky s cennými papíry ve finančních konglomerátech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.⁶⁹

5 ANALÝZA REGISTROVANÝCH TRESTNÝCH ČINŮ POJISTNÉHO PODVODU NA KRAJSKÉM ŘEDITELSTVÍ HL. MĚSTA PRAHY

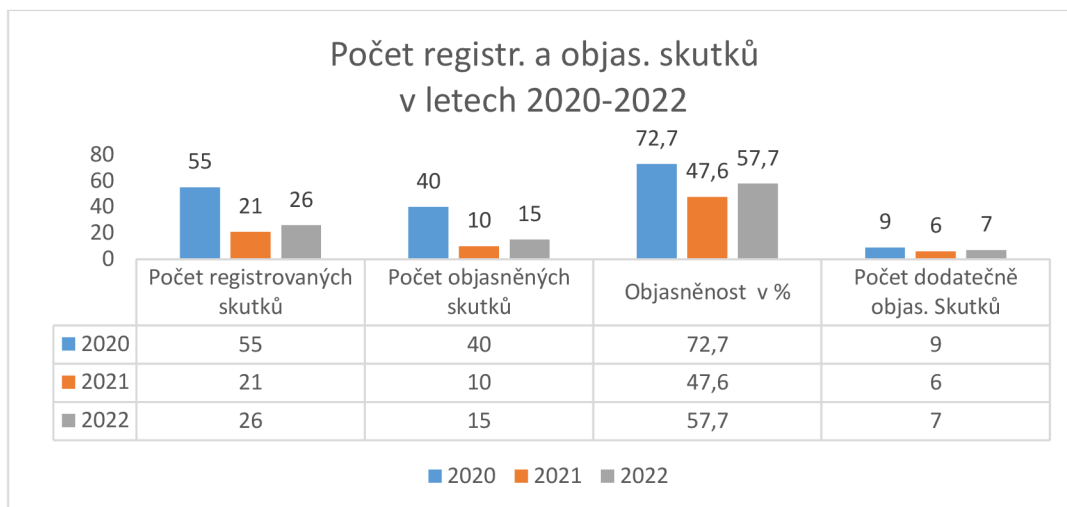
Následující kapitola pojednává o vývojovém trendu registrovaných trestných činů pojistného podvodu v rámci Krajského ředitelství hlavního města Prahy (dále jen KŘP) a následné porovnání v letech 2020 – 2022. Analýza byla provedena na základě údajů získaných ze statistik Policie ČR a týká se zejména základního přehledu statistických veličin o počtu skutků registrovaných, objasněných, počtu skutků dle podnětu k zahájení, objektu napadení, podnětu k trestnímu řízení, způsobu zahájení, způsobu ukončení, osoby pachatelů a celkových škod.

V letech 2020 – 2022 bylo na KŘP registrováno celkem 102 skutků, přičemž z tohoto počtu jich bylo objasněno 65, a dotačně bylo objasněno 22 skutků. Celkem bylo stíháno 95 osob. Celková vzniklá škoda byla vyčíslena na 17.794.000. Korun českých. Oproti předchozím letem došlo k výraznému snížení počtu registrovaných skutků, kdy např. v roce 2017 bylo registrováno celkem 201 skutků a objasněno z tohoto počtu bylo 174 skutků a dodatečně objasněno bylo 53 skutků. Stíháno v tomto roce bylo 194 osob.

Na dalších stránkách této kapitoly jsou uvedeny detailní údaje vycházející z dotčených statistik v podobě grafů.

1. Počet skutků registrovaných a objasněných v letech 2020 – 2022

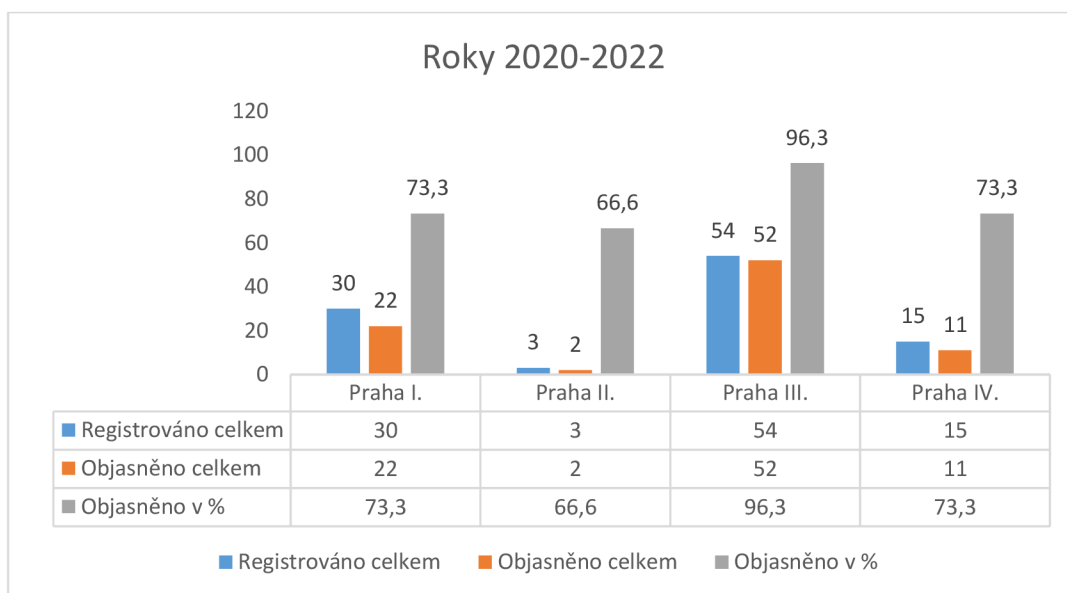
Graf č. 1

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

2. Počet registrovaných a objasněných skutků dle jednotlivých územních odborů v letech 2020 – 2022

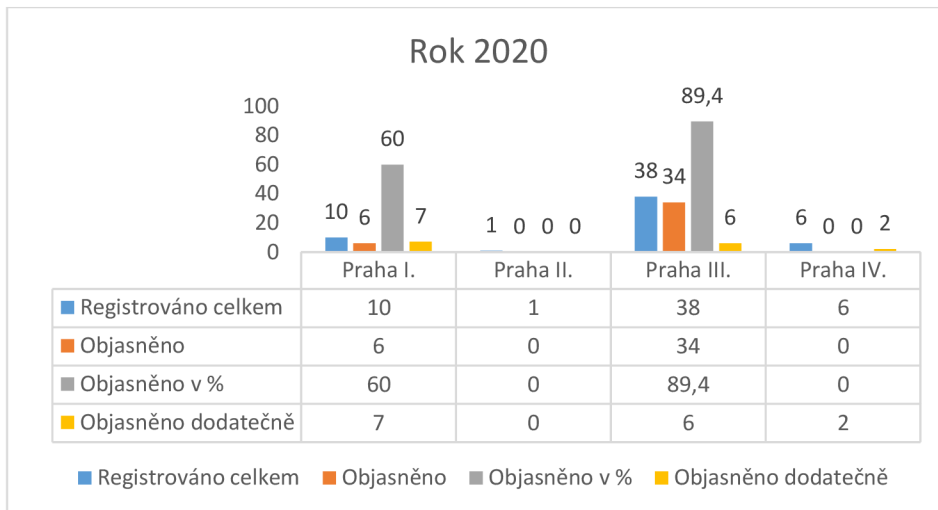
Graf č. 2

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

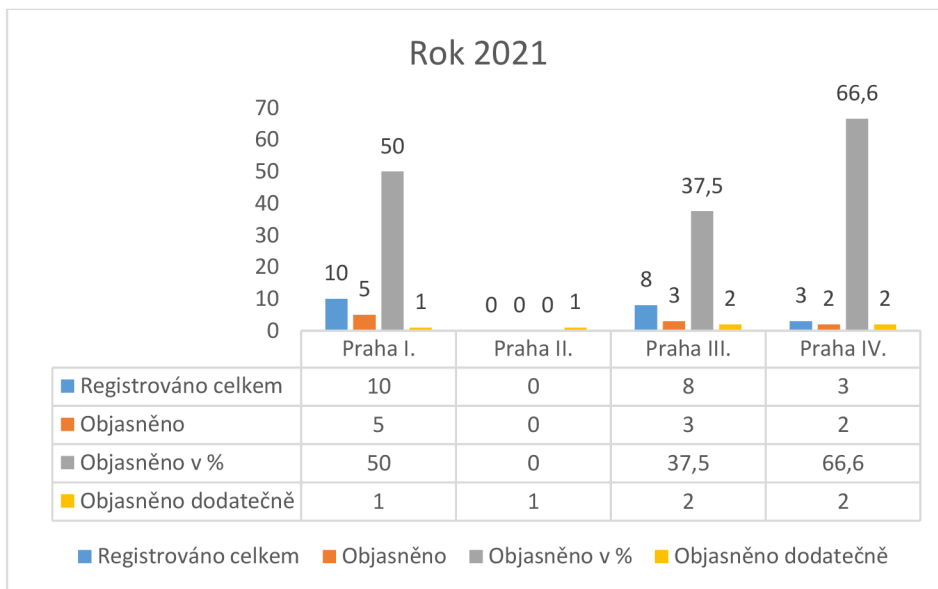
3. Počet registrovaných a objasněných skutků dle jednotlivých územních odborů v jednotlivých letech

Graf č. 3

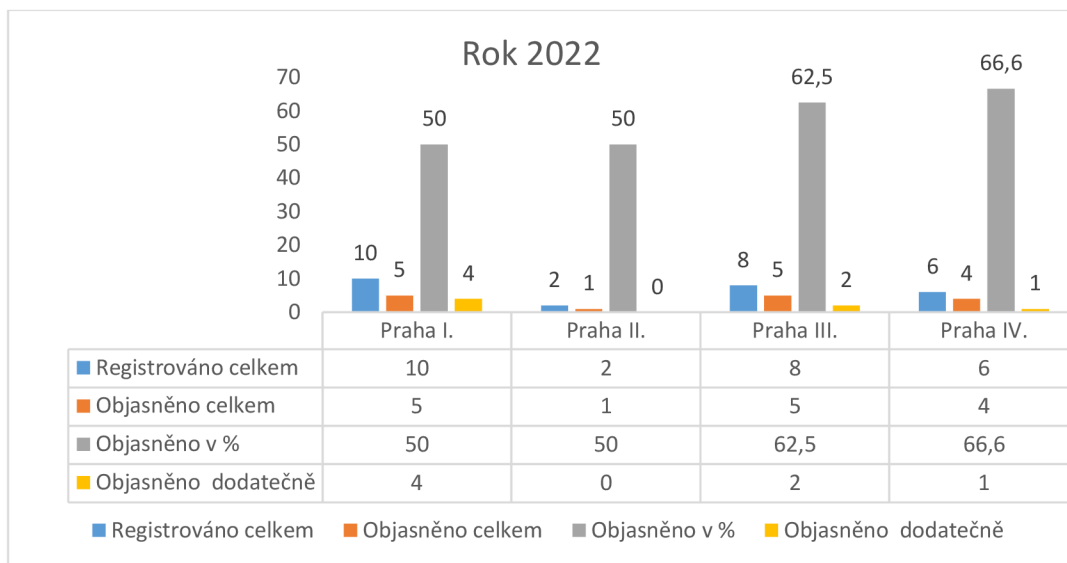
Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

Graf č. 4

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

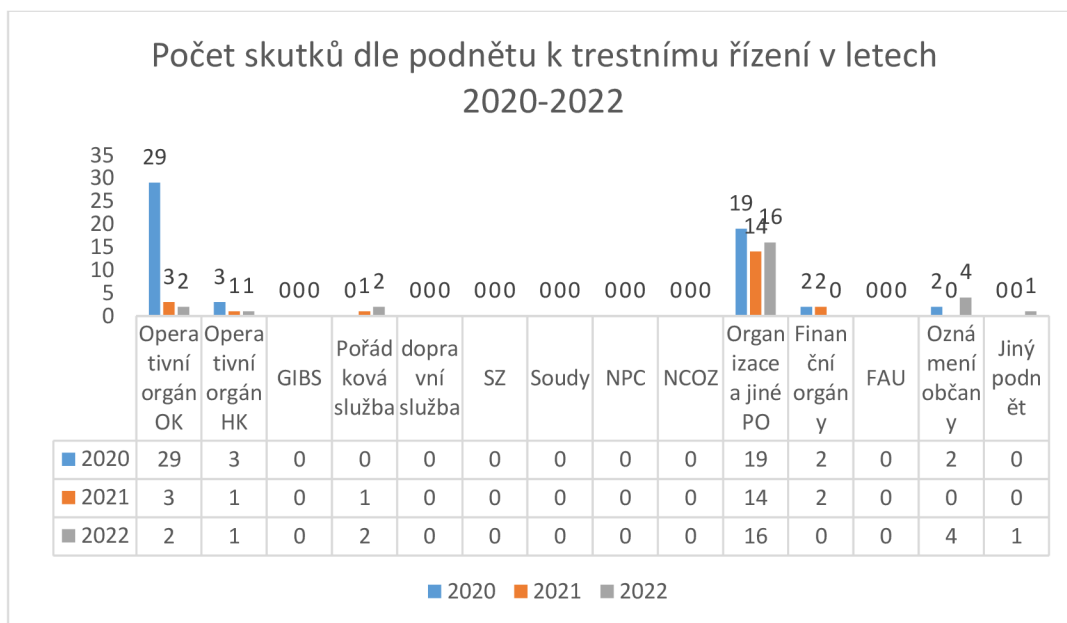
Graf č. 5

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

4. Počet skutků dle podnětu k trestnímu řízení v letech 2020 – 2022

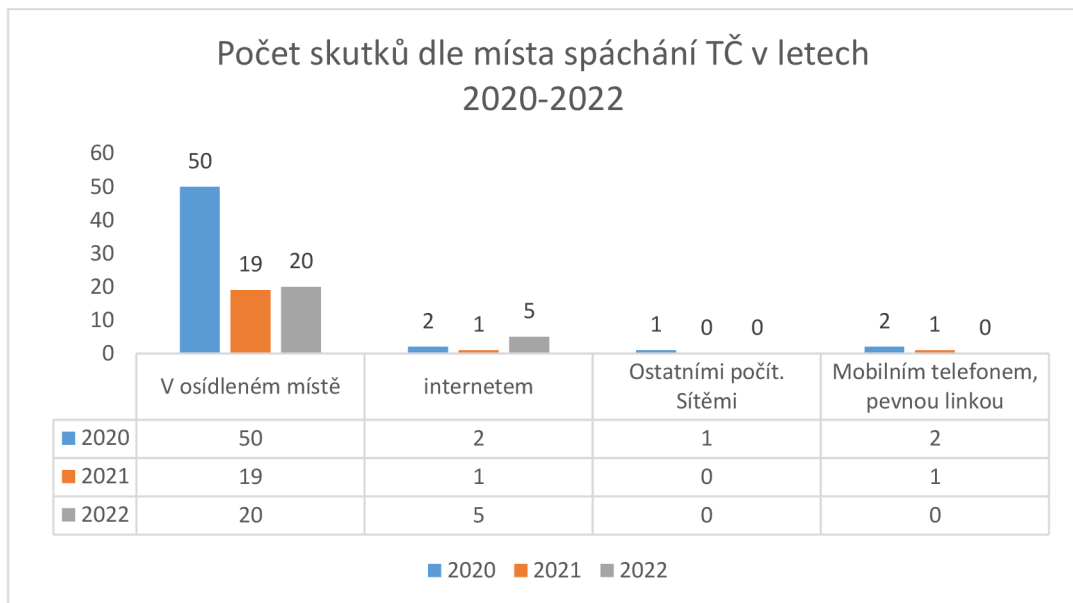
Graf č. 6

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

5. Počet skutků dle místa spáchání TČ v letech 2020 – 2022

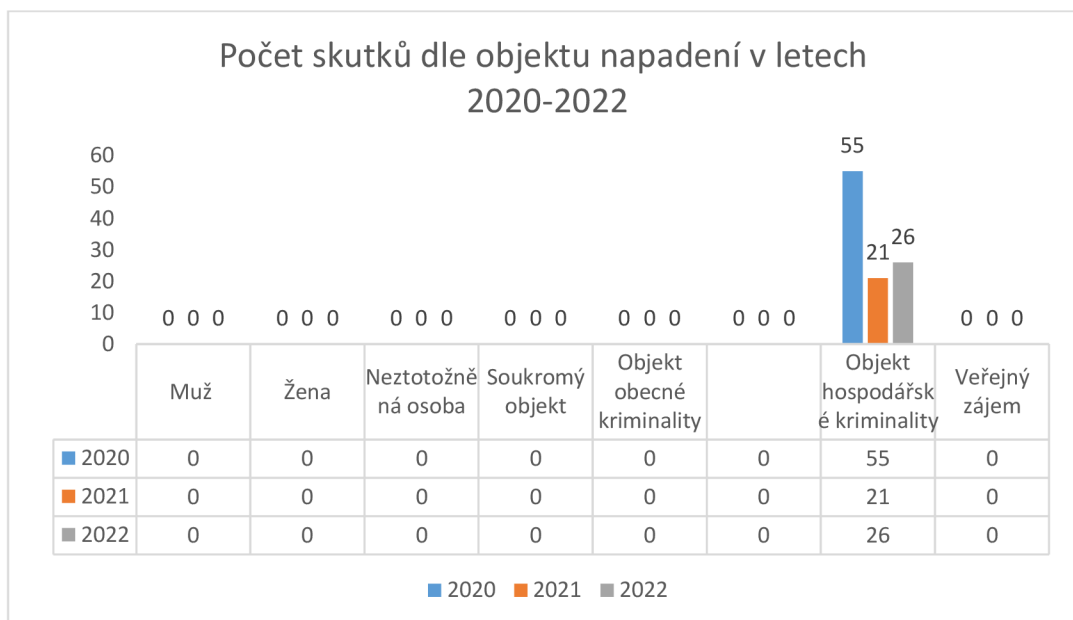
Graf č. 7

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

6. Počet skutků dle objektu napadení

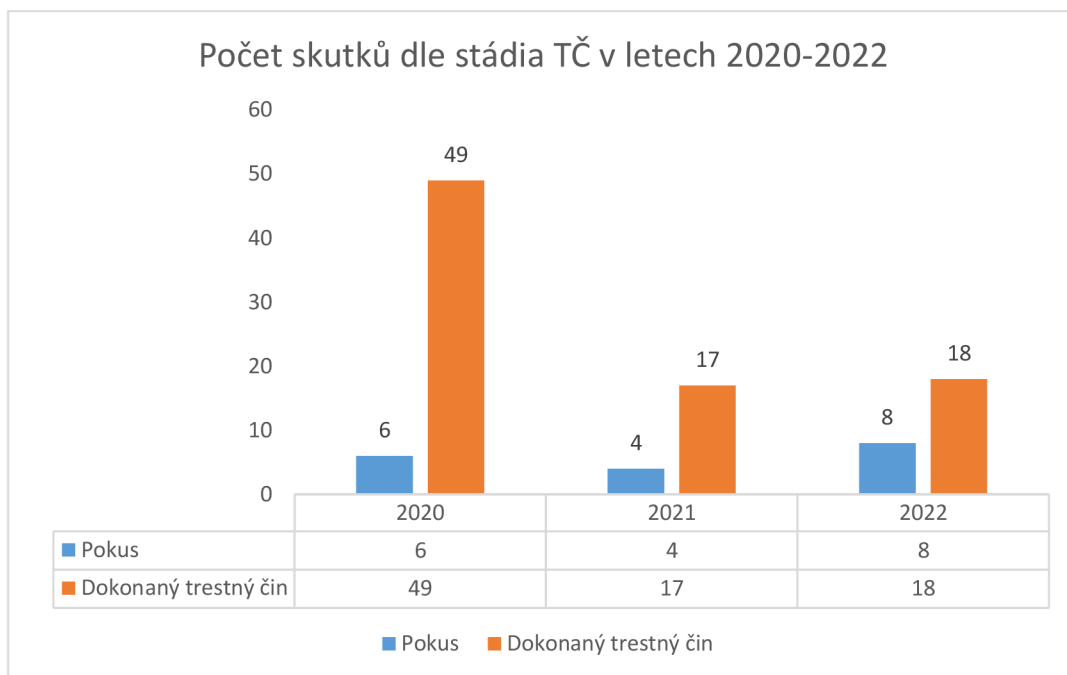
Graf č. 8

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

7. Počet skutků dle stadia trestného činu v letech 2020 – 2022

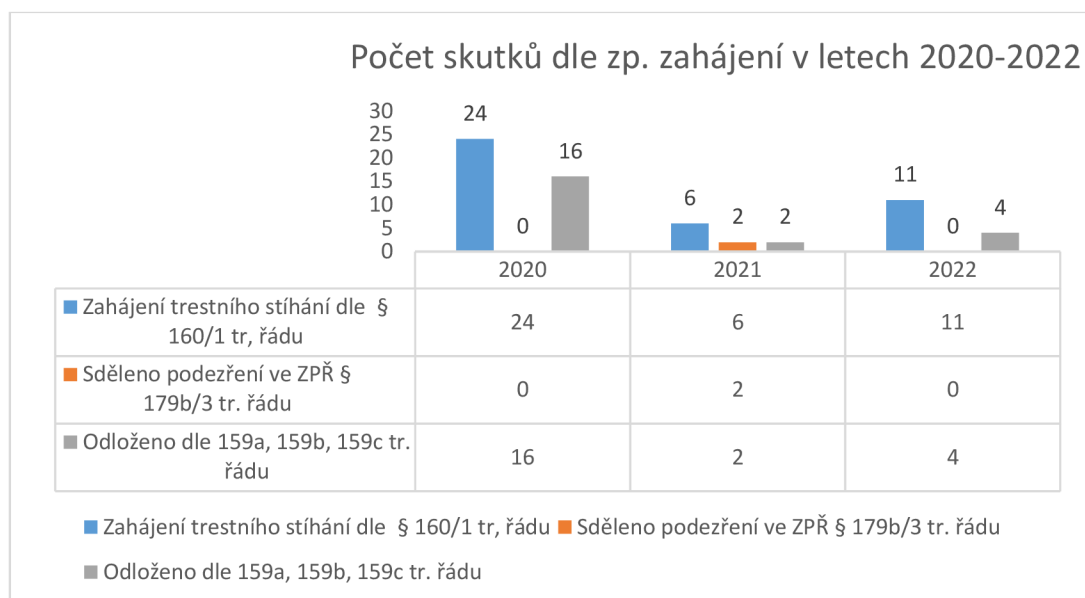
Graf č. 9

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

8. Počet skutků dle způsobu zahájení v letech 2020 – 2022

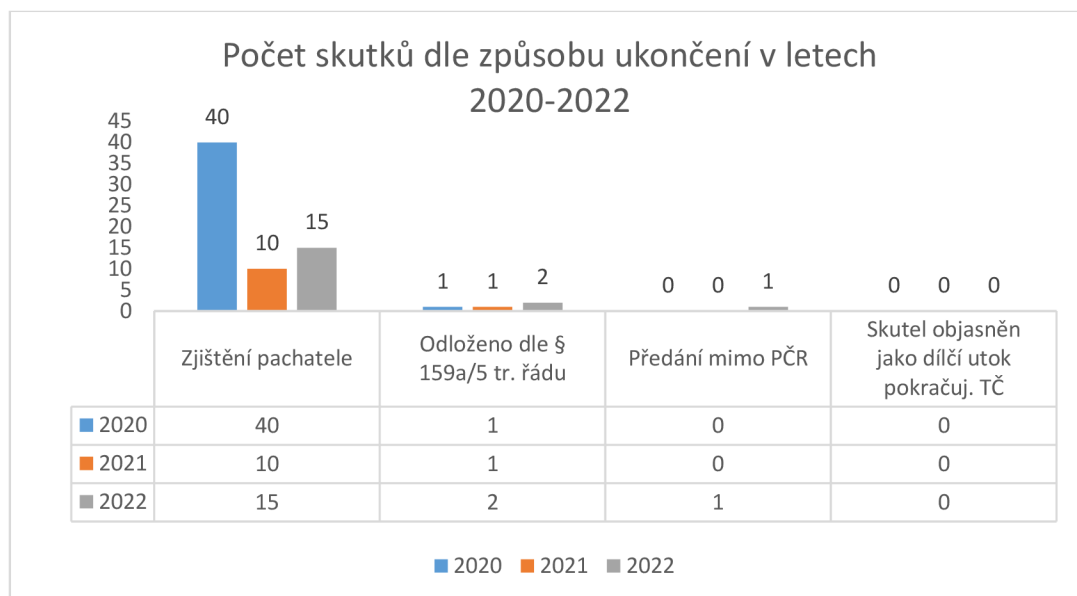
Graf č. 10

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

9. Počet skutků dle způsobu ukončení v letech 2020 – 2022

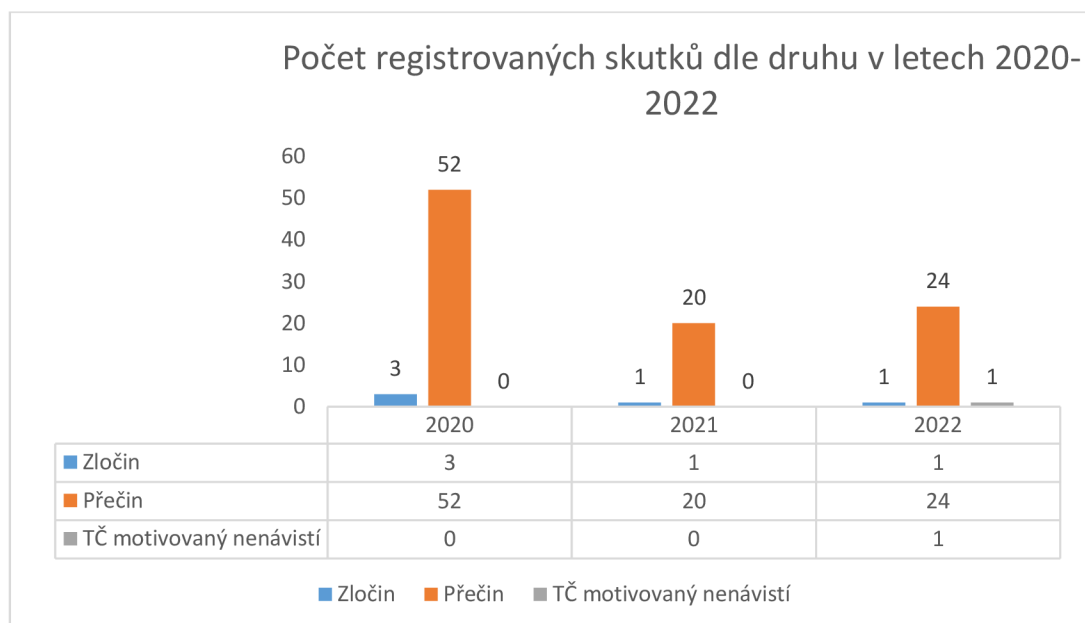
Graf č. 11

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

10. Počet registrovaných skutků dle druhu TČ v letech 2020 – 2022

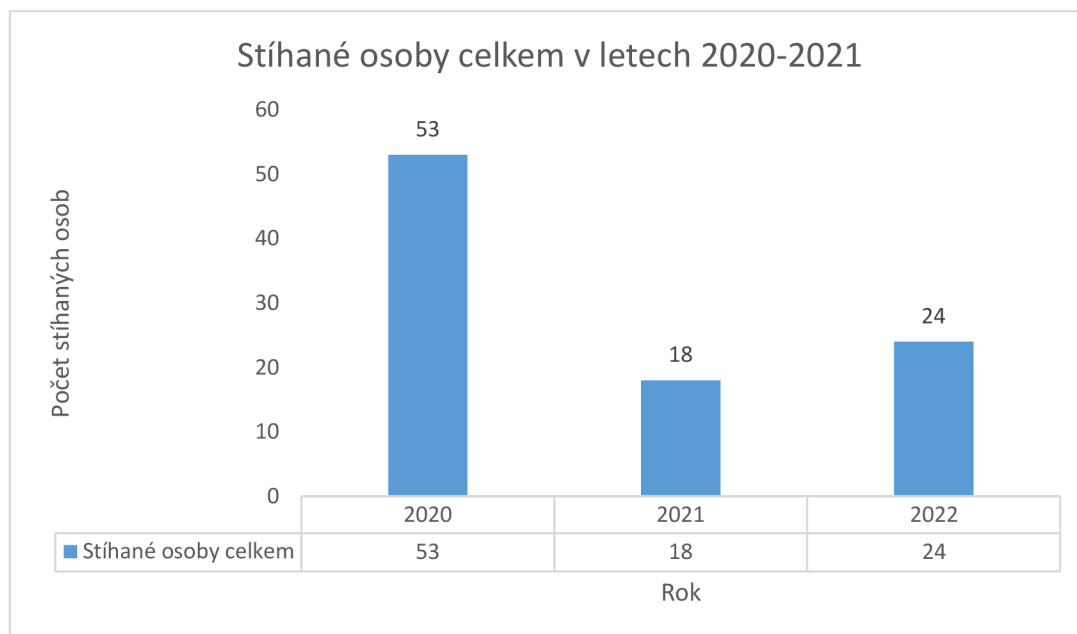
Graf č. 12

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

11. Počet stíhaných osob v letech 2020 – 2022

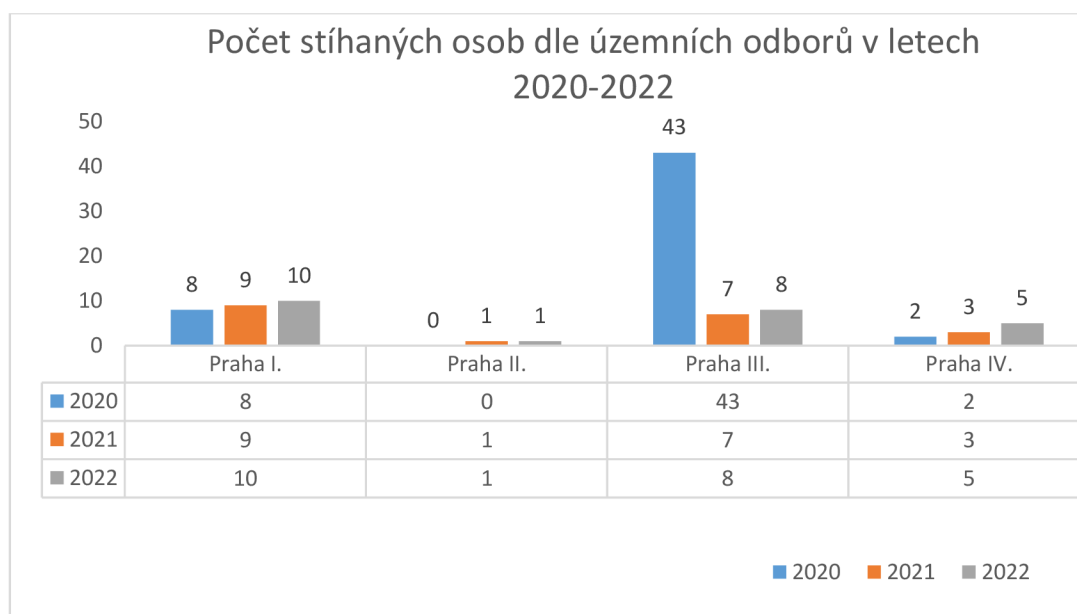
Graf č. 13

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

12. Počet stíhaných osob dle jednotlivých územních odborů v letech 2020 – 2022

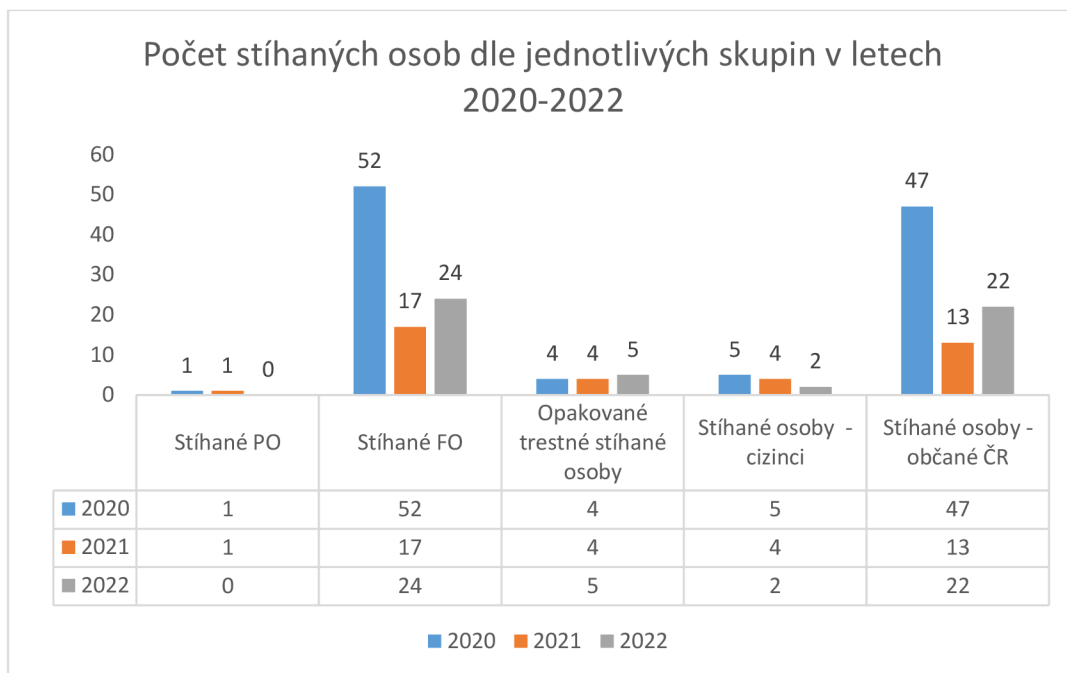
Graf č. 14

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

13. Stíhané osoby dle jednotlivých skupin v letech 2020 – 2022

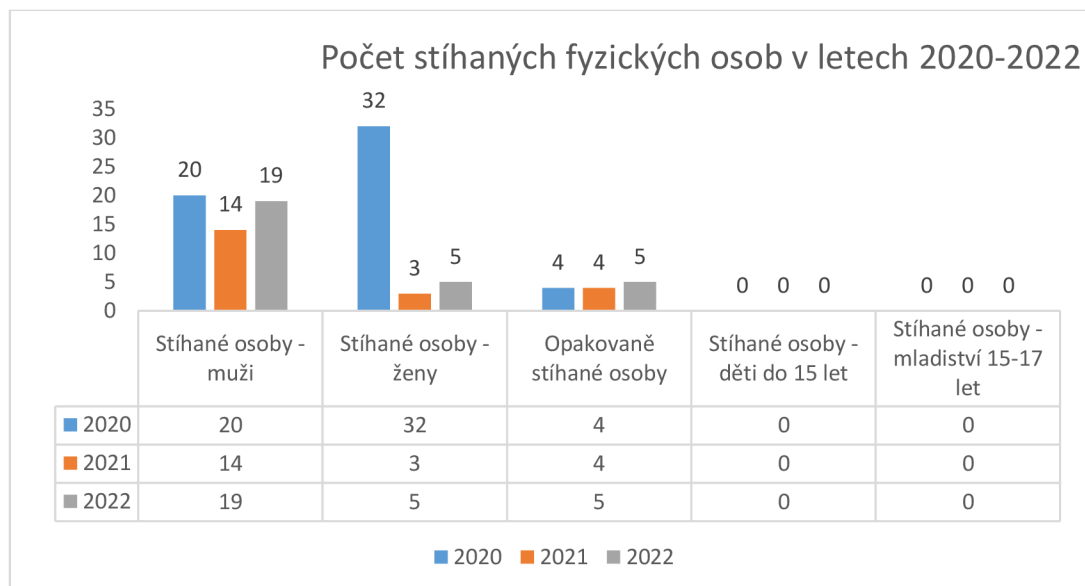
Graf č. 15

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

14. Počet stíhaných fyzických osob v letech 2020 – 2022

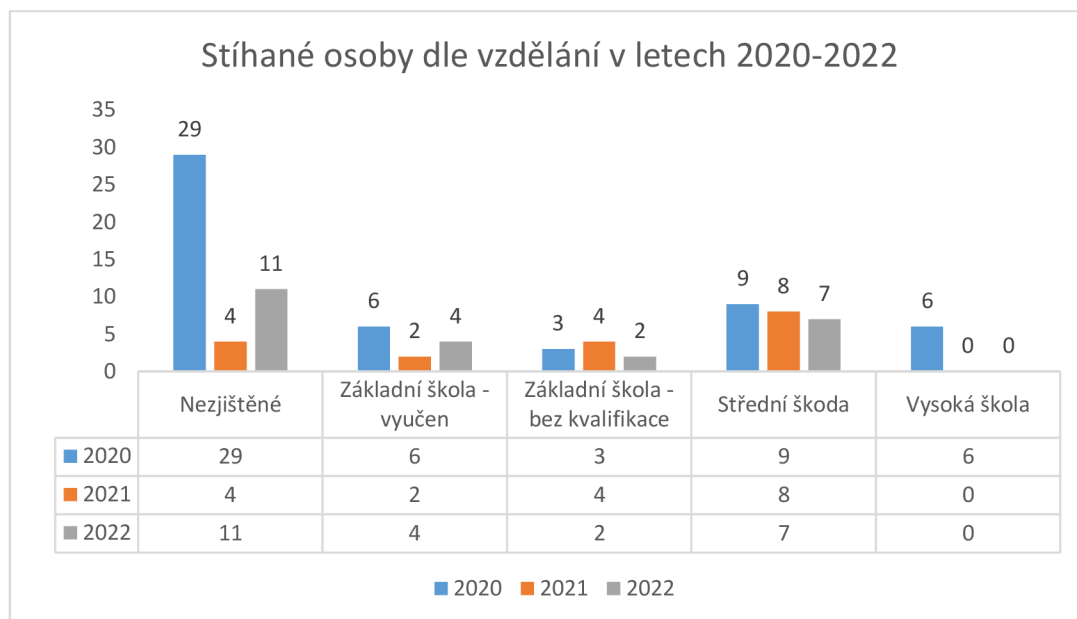
Graf č. 16

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

15. Stíhané osoby dle vzdělání v letech 2020 – 2022

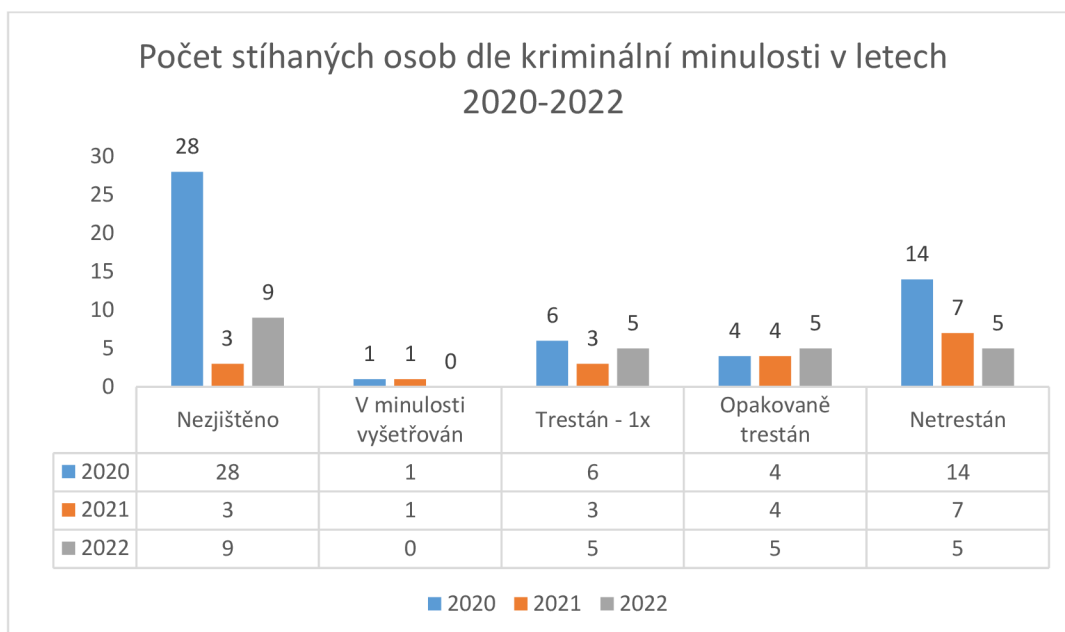
Graf č. 17

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

16. Počet stíhaných osob dle kriminální minulosti v letech 2020 – 2022

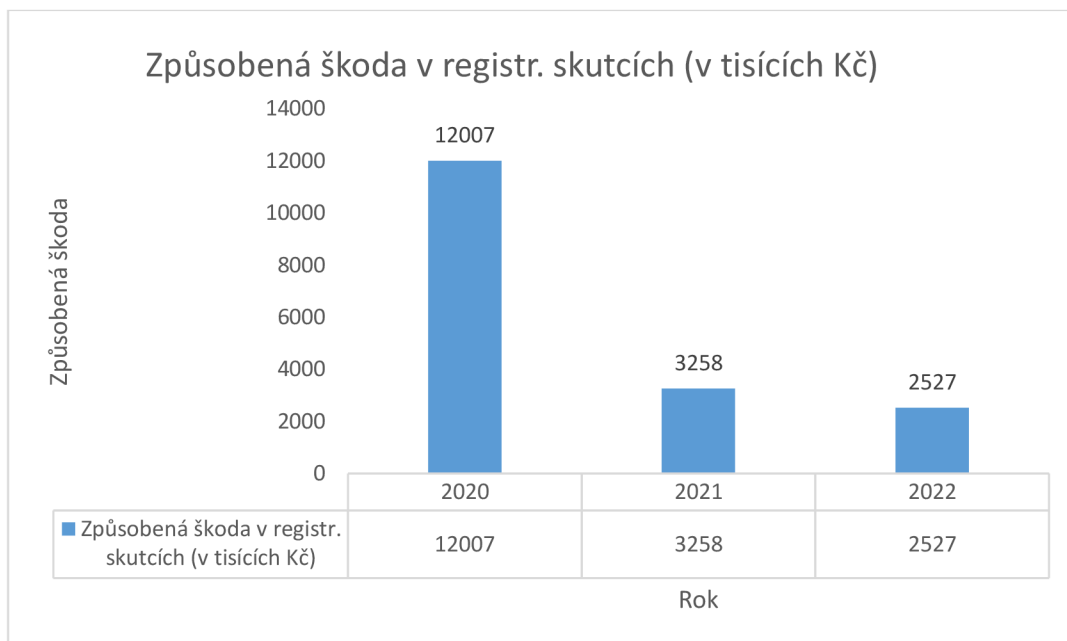
Graf č. 18

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

17. Počet registrovaných skutků dle způsobené škody v letech 2020 – 2022

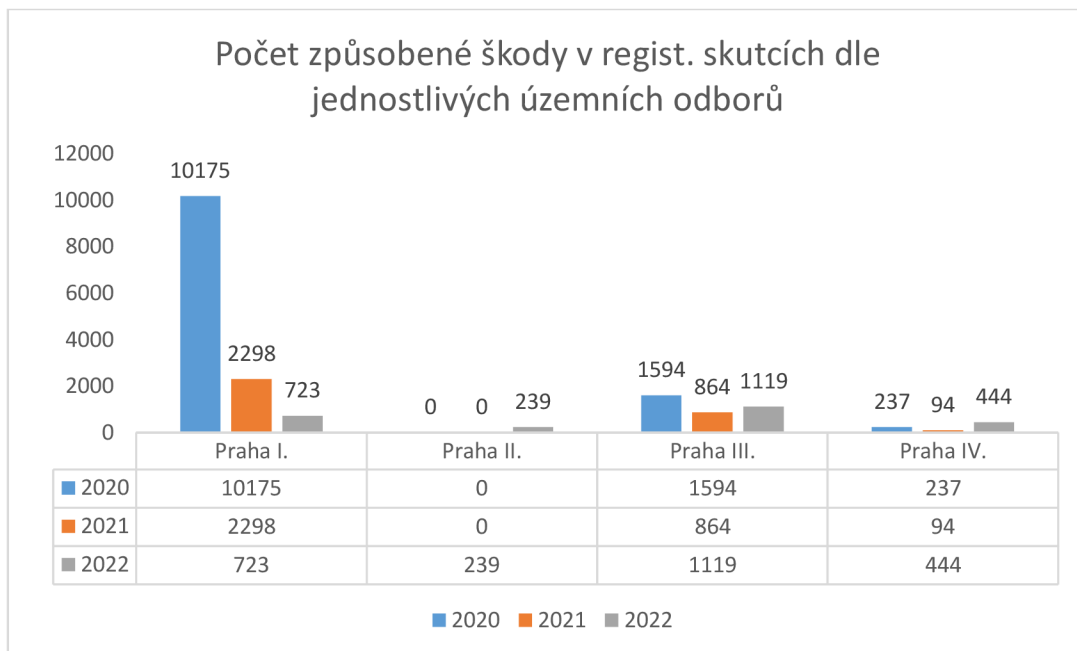
Graf č. 19

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

18. Způsobená škoda v registrovaných skutcích dle jednotlivých územních odborů v letech 2020 – 2022

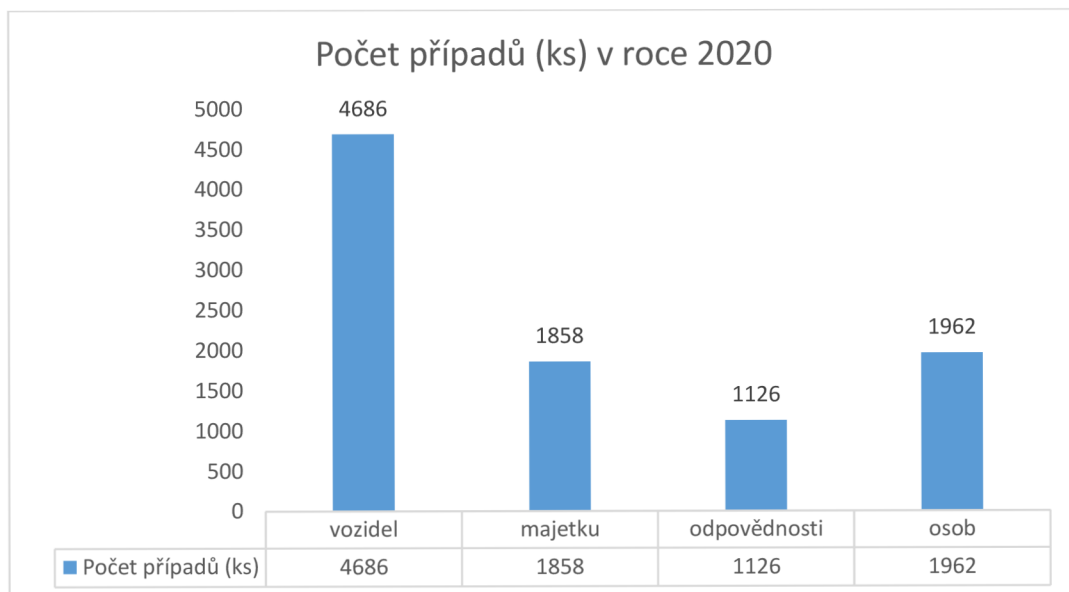
Graf č. 20

Zdroj: dle dat Policie ČR vytvořila autorka

19. Šetřené případy pojistných podvodů ve specifikovaných oborech pojištění v roce 2020

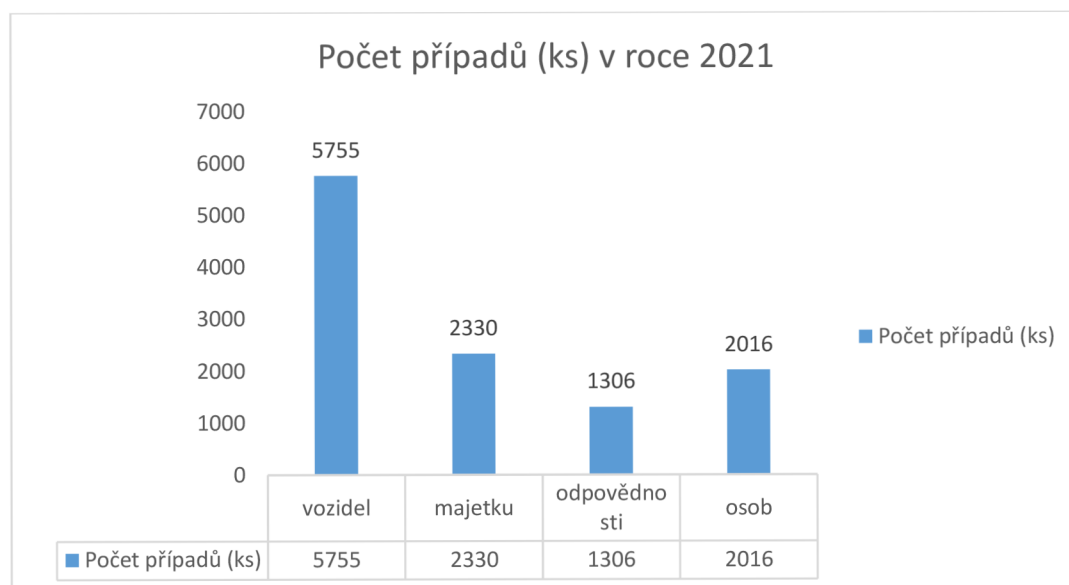
Graf č. 21

Zdroj: dle dat česká asociace pojišťoven vytvořila autorka

20. Šetřené případy pojistných podvodů ve specifikovaných oborech pojištění v roce 2021

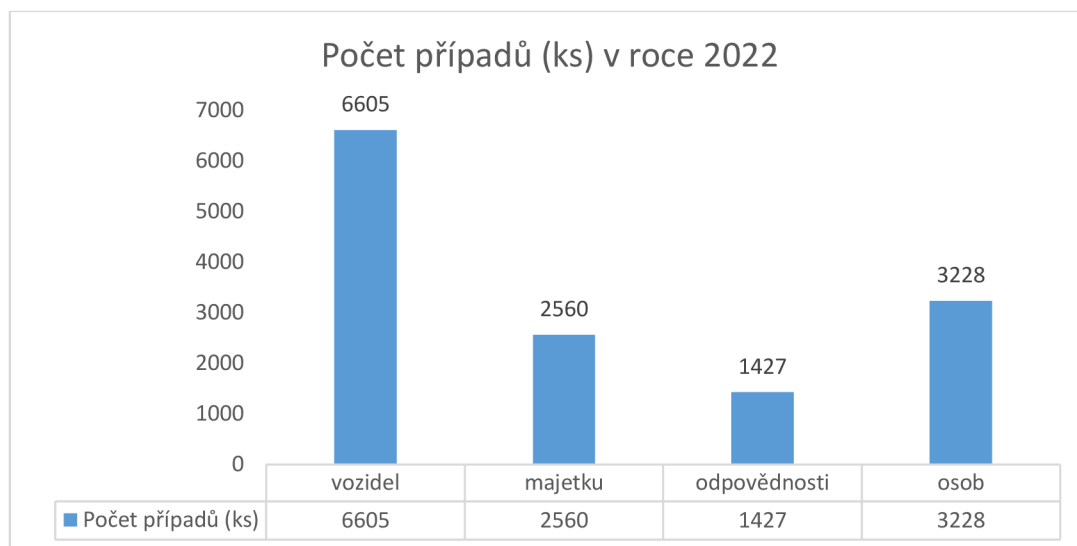
Graf č. 22

Zdroj: dle dat česká asociace pojišťoven vytvořila autorka

21. Šetřené případy pojistných podvodů ve specifikovaných oborech pojištění v roce 2021

Graf č. 23

Zdroj: dle dat česká asociace pojišťoven vytvořila autorka

Na základě výše uvedené statistiky kriminality týkající se páchaní trestného činu pojistného podvodu lze konstatovat, že počet registrovaných skutků v rámci KŘP má klesající tendenci. Zatímco v roce 2017 bylo registrováno 201 skutků, v roce 2020 bylo registrováno 55 skutků, v roce 2021 pak 21 skutků a v roce 2022 bylo registrováno 26 skutků. Ve srovnání s rokem 2021 vzrostl počet registrovaných skutků v roce 2022 o 5 činů. Stejně tak je zaznamenán pokles způsobených škod v letech 2020 – 2022 oproti předcházejícím letům, neboť např. mezi roky 2010 a 2019 výše škod značně kolísala (v roce 2015 dosáhly škody výše 126.973.000 Kč a v roce 2016 pak škody dosáhly pouze 40.221.000 Kč). V roce 2020 dosáhly škody 12.007.000 Kč, v letech 2021 se škody snížily na 3.258.000 Kč a v roce 2022 dosáhly škody pouze 2.527.000 Kč, což je nejméně od roku 2010.

Nejvíce registrovaných skutků v rámci jednotlivých územních odborů bylo v roce 2020 na Obvodním ředitelství Praha III., a to 38 skutků. V ostatních letech bylo nejvíce skutků registrováno na OŘP Praha I., kdy zde v letech 2021 – 2022 bylo registrováno vždy 10 skutků.

Počet objasněných skutků, včetně dodatečně objasněných se v roce 2022 oproti roku 2021 zvýšil o 6 skutků, kdy v roce 2021 bylo objasněno 22 skutků. V roce 2020 bylo objasněno 49 skutků. Objasněnost v roce 2022 vzrostla oproti roku 2021 o 10,1 %.

Zatímco v roce 2020 nejvíce pojistných podvodů spáchaly ženy, a to 29 skutků, v roce 2022 pak nejvíce skutků spáchali muži, 12 skutků. Ve všech porovnávaných letech nejvíce skutků spáchali občané ČR, přičemž cizinci spáchali v roce 2020 5 skutků, v roce 2021 spáchali 4 skutky a v roce 2022 pak spáchali 2 skutky. Občané ČR pak v porovnání s cizinci v dotčených letech spáchali 47, 13 a 22 skutků, což je oproti roku 2021 nárůst o 13 skutků.

V roce 2020 bylo zahájeno trestní stíhání dle § 160 odst. 1 trestního řádu (dále jen tr. ř.) u 24 skutků, zatímco v roce 2021 to bylo pouze 6 skutků. V roce 2022 pak počet mírně vzrostl na 11 skutků. Z hlediska ukončení ve všech porovnávaných letech bylo nejvíce skutků ukončeno zjištěním pachatele.

Z hlediska osobnosti pachatele bylo zjištěno, že nejvíce skutků v roce 2020 bylo spácháno rozvedenými pachateli, celkem 16 skutků, těsně sledovanými svobodnými pachateli v počtu 14 skutků, kdy nejvíce pachatelů absolvovalo střední školu. V roce 2021 spáchaly nejvíce skutků opět rozvedení pachatelé společně s pachateli ženatými/ vdanými, kdy spáchaly obě skupiny po 6 skutcích. V roce 2022 spáchali nejvíce skutků pachatelé ženatí nebo vdané pachatelky.

Z hlediska šetřených pojistných podvodů bylo ve všech třech sledovaných letech vyšetřováno nejvíce skutků souvisejících s pojištěním vozidel, kdy počty těchto skutků byly v porovnání s ostatními druhy pojištění více jak dvojnásobné.

6 ANALÝZA VYŠETŘOVÁNÍ KONKRÉTNÍHO POJISTNÉHO PODVODU

6.1 Popis jednání

Jedná se o pojistný podvod, který byl vyšetřován v rámci II. OHK Obvodního ředitelství Praha I., kdy na tuto součást bylo doručeno trestní oznámení Pojišťovny České spořitelny, a.s., na **K.Z.**, **B.K.** a na **P.S.**, kteří se měli svým jednáním dopustit pojistného podvodu. Výše uvedené osoby byly pojištěné pojistnou smlouvou, která jim zajišťovala denní odškodné pro případ úrazu a úrazové hospitalizace v částce 3.000, -/ den, kdy si výše uvedené osoby měly v březnu a dubnu 2012 způsobit popáleniny a měly být hospitalizované v nemocnici v Lékařském domě Praha 7, a.s. Prvotní ošetření a následnou léčbu měl dle trestního oznámení provádět **MUDr. M.K.**, bytem Praha 6, na oddělení dermatologie v Lékařském domě Praha 7, a.s.

Po vyléčení popálenin jim vlastnoručně vyplnil a podepsal Lékařskou zprávu o úrazu s tím, že byli hospitalizováni v nemocnici, ač bylo Pojišťovnou České spořitelny, a.s. po vyplacení pojistného plnění B.K. ve výši 180.000,- Kč a P.S. ve výši 434.000,- Kč (K.Z. pojistné plnění nebylo vyplaceno z důvodu nedodání požadovaných písemností pojišťovně) zjištěno, že Lékařský dům Praha 7, a.s. neošetřuje akutní popáleniny a že VZP nebyla vykázána léčba, ač výše uvedené osoby byly u této pojišťovny pojištěny.

Na základě těchto skutečností byly dne 11.03.2016 zahájeny úkony trestního řízení pro podezření z tr. činu pojistného podvodu. Popáleniny se měly stát dle trestního oznámení v krátkém časovém období (dne 26.03.2012, 16.04.2012 a dne 30.04.2012) u všech tří osob byl ošetřujícím lékařem vždy MUDr. M.K., který jim potvrdil a vystavil potvrzení o hospitalizaci. Na základě těchto skutečností nebylo možné od samého počátku vyloučit, že se mohlo jednat o organizovanou skupinu, kterou měl organizovat a řídit právě MUDr. M.K., který byl v březnu 2012 podmíněčně propuštěn z vězení za spáchání přečinu nedovolená výroba a držení

omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 trestního zákoníku, a proto nedošlo k vyloučení osob k samotnému projednání pod nová čísla jednacích.

Následným prověřováním bylo zjištěno, že osoby nebyly hospitalizované, což do ÚZ o podaném vysvětlení potvrdili všichni podezřelí, včetně MUDr. M.K., který hospitalizaci odůvodňoval tím, že osoby byly hospitalizované v domácí péči, nikoliv v nemocnici. Proto potvrzení o hospitalizaci všem třem osobám vyplnil a podepsal. Rovněž bylo zjištěno od MUDr. M.K., že v roce 2012 probíhal v Lékařském domě Praha 7, a.s. výzkum, který se měl zaměřovat na popáleniny. Z tohoto důvodu sháněl pacienty, kteří si měli způsobit popáleninu. Výzkum měla financovat Sýrie, Ázerbájdžán a Libye. Toto však žádným způsobem nedoložil, ač byl na toto dotazován. Rovněž uvedl, že neví jmenovitě, kdo mu peníze v hotovosti za výzkum předával. Dále bylo mimo jiné zjištěno, že K.Z. si měla popáleninu způsobit na adrese Praha-západ, K.B. na adrese Příbram a P.S. na adrese Dobříš. Ač osoby dle znaleckého posudku měly, dle karty pacientů a lékařské zprávy, 2. stupeň popálenin v rozsahu 35-40 % těla, tak si nevolaly rychlou záchrannou službu a absolvovaly dlouhou a časově náročnou cestu do Prahy.

V případě K.Z. ji měl údajně dle jejího vyjádření do Lékařského domu Praha 7, a.s. vést vozidlem její manžel M.Z., který však při následném výslechu využil svého práva nevypovídat. M.Z. byl již 5x v České republice vězněn. Matka a bratr K.Z. mají oba bohatou trestní minulost, kdy jsou obvinění ze spáchání zločinu nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy dle § 283 tr. zákoníku.

P.S. měl do Lékařského domu přivést jeho kamarád K.Z., který je již po smrti a který měl být přítomen u údajného úrazu. Jeho manželka uvedla, že měl mít nějaký úraz, ale bližší podrobnosti jí nejsou známy. Dle jejího vyjádření měl být hospitalizován, ale neví kdy a kde. Další rodinní příslušníci využili svého práva nevypovídat.

B.K. měl doprovázet její kamarád L.K., který mimo jiné uvedl, že skutečně B.K. přivezl do Lékařského domu Praha 7, a.s., ale samotnou popáleninu u ní neviděl a dále dle jeho vyjádření prvotní ošetření trvalo jen 5 minut. Soudní znalkyně uvedla, že dle dokumentace muselo ošetření trvat zkušenému personálu desítky

minut, nejméně však hodinu až dvě. Rodinní příslušníci využili svého práva nevypovídat.

Dále bylo zjištěno, že MUDr. M.K. měl ordinální hodiny jen v pondělí, ve středu a ve čtvrtek, přičemž popáleniny se ve všech třech případech staly v pondělí. Z vyjádření výkonného ředitele z Lékařského domu vyplynulo, že o možném výzkumu v té době, tedy v roce 2012, nic nevěděl. Druhý lékař MUDr. P., který pracoval na stejném oddělení jako M.K. uvedl, že o výzkumu nic neví. Rovněž mu nebylo známo, kdo tento výzkum měl financovat.

Dalším prověřováním v této tr. věci bylo zjištěno, že K.Z. měla hlášení pojistné události, (součástí je potvrzení o hospitalizaci) podat prostřednictvím České pošty, které bylo následně přeposláno Pojišťovně České spořitelny, a.s. B.K. hlášení pojistné události podala osobně na pobočce České spořitelny, a.s., kdy následně toto hlášení bylo kurýrní službou postoupeno **pojišťovně České spořitelny, a.s.** P.S. se, dle jeho vyjádření v ÚZ o podaném vysvětlení dle § 158/6 tr. řádu, sám dostavil na pobočku pojišťovny České spořitelny, kde podal hlášení pojistné události, které následně bylo opětovně posláno pojišťovně České spořitelny, a.s.

Z provedeného prověřování, kdy byli mimo jiné vyslechnutí rodinní příslušníci podezřelých, kteří využili svého práva nevypovídat, ze znaleckého posudku a z poskytnutých podkladů od VZP a z Lékařského domu Praha 7, a.s.se nepodařilo prokázat, že se jedná o organizovanou skupinu. Přesto bylo zřejmé a nepochybné, že se trestného činu dopustily výše uvedené osoby, neboť osoby předložily potvrzení, že byly hospitalizované a dále, že si měly způsobit popáleninu, avšak VZP toto neeviduje a MUDr. M.K. žádným způsobem nedoložil ani věrohodně nevysvětlil, jakým způsobem nákladnou léčbu financoval. Mimo to, MUDr. M.K. uvedl, že za výše uvedenými pacienty, kde je měl ošetřovat, jezdil domů vozidlem Ford, které mělo být ve vlastnictví jeho bratra. Dle IS PČR však takové auto jeho bratr nikdy neměl ve vlastnictví.

Dále je nutné uvést, že ze znaleckého posudku vyplývá, že osoby s tak závažným poraněním měly být odeslány na specializované pracoviště do Fakultní nemocnice Královské Vinohrady. Znalkyně zdůraznila, že všichni tři poranění byli podle dokumentace tak rozsáhlé postižení 2. stupněm opaření, že mohli být i v ohrožení života, pokud by došlo k rozvoji popáleninového šoku.

Provedeným prověřováním se nepodařilo prokázat organizovanou skupinu, neboť nebylo možné zjistit, že by se výše uvedené osoby znaly mezi sebou, a MUDr. M.K. jejich činnost organizoval. Z důvodu urychlení řízení bylo z původního čísla jednacího vyloučeny uvedené osoby k samostatnému projednání věci.

Na základě provedeného prověřování bylo proti výše uvedeným osobám zahájeno trestní stíhání a následně byl prostřednictvím státního zástupce podán návrh na podání žaloby.

V rámci provedeného šetření byly zajištěny listinné důkazy, přičemž některé z nich jsou součástí přílohy této práce, viz přílohy č. 2 - 7.

6.2 Analýza vyšetřování

Podnět k vyšetřování byl v tomto případě dán přímo poškozeným, tedy Pojišťovnou České spořitelny a.s., která trestní oznámení doložila písemnostmi týkající se daného případu (hlášení pojistných událostí, zjištění pojišťovny týkající se neexistující poskytnuté zdravotní péče, kdy nebylo vykázáno žádné ošetření, včetně hospitalizace, které mělo na pracovišti dermatologie v Lékařském domě Praha 7, a.s. proběhnout, a pojistné smlouvy).

Zvláštností předmětu vyšetřování v tomto případě bylo zejména dokazování úmyslu pachatelů, přičemž toto dokazování nebylo složité, a to zejména díky velkému množství zajištěných relevantních písemností obsahujících nepravdivé údaje opatřené podpisy pachatelů.

V rámci počáteční vyšetřovací situace byly zajištěny všechny relevantní listinné důkazy (lékařské zprávy, platby pojistného, doklady o vyplacení pojistného plnění atd.), vyslechnuti byli zástupci poškozeného a podezřelé osoby. Následně byly vytyčeny vyšetřovací verze, kdy zjištěné skutečnosti jasně nasvědčovaly tomu, že byl spáchán trestný čin, a byla známa také totožnost všech podezřelých, přičemž jedna z verzí byla vytyčena i ve smyslu páchaní trestné činnosti v rámci organizované skupiny, kdy organizátorem mohl být jeden z podezřelých.

V rámci následných vyšetřovacích úkonů byly provedeny výslechy svědků a vyžádány informace zástupců Lékařského domu a.s. týkající se provedených ošetření, možnosti hospitalizace související s léčbou popálenin a podrobnosti k existenci

výzkumu, na který se odkázal podezřelý lékař. Dále byla podána žádost o zproštění mlčenlivosti Všeobecné zdravotní pojišťovny ve smyslu získání informací o vykázané léčbě podezřelých a zjištění dalších údajů pro potřeby vyšetřování. Také byl vyžádán znalecký posudek z oboru lékařství týkající se způsobených zranění a jejich následné léčby.

Nashromážděný důkazní materiál byl pečlivě prostudován, jednotlivé výpovědi byly analyzovány a následně porovnávány s důkazy, na základě kterých pak byly jednotlivé vyšetřovací verze postupně vylučovány.

Policejní orgán na základě nashromážděných důkazů prokázal, že se trestný čin stal, a že ho spáchali konkrétní pachatelé, nepodařilo se mu však prokázat jednu z verzí, a to, že tato činnost byla provozována v rámci organizované skupiny, neboť se nepodařilo prokázat spojení mezi jednotlivými pachateli. Policejní orgán na základě výše uvedených skutečností zjistil skutečnosti, které jej opravňovaly k zahájení trestního stíhání konkrétních osob.

ZÁVĚR

V této práci jsem se zabývala problematikou pojistných podvodů z hlediska kriminalistiky, kdy jsem definovala základní kriminalistické charakteristiky tohoto trestného činu, specifikovala jsem základní pojmy pro potřebu lepší orientace v problematice, okrajově jsem se zabývala právní úpravou a historií pojišťovnictví. V praktické části jsem provedla analýzu registrovaných trestných činů na KŘP s odkazem na vývoj trendů s tím, že tímto šetřením byl zjištěn klesající trend páchaní pojistných podvodů, a to i z hlediska způsobených škod. Závěrem jsem z pohledu praxe analyzovala skutečný vyšetřovaný případ trestného činu pojistného podvodu. Cílem práce byla vymezení specifik trestného činu pojistného podvodu ve smyslu metodiky vyšetřování a kriminalistické praxe.

Podvody obecně patří mezi nejrozšířenější trestné činy, kdy se způsoby páchaní, díky možnostem moderních technologií, stále více zdokonalují. Pojistný podvod patří mezi formy hospodářské kriminality, kdy jednání pachatele směřuje výhradně proti pojišťovně a kterého se pachatel dopustí v souvislosti s podpisem pojistné smlouvy nebo při uplatnění nároku na pojistné plnění, a to na základě skutečností výslovně uvedených v § 210 trestního zákoníku. Způsoby páchaní trestného činu pojistného podvodu jsou velmi rozmanité. Pachatel tohoto trestného činu svým jednáním v pojistiteli vzbudí ve většině případů falešnou představu, díky které je mezi ním a pojišťovnou uzavřena pojistná smlouva, přičemž následně na základě fiktivních skutečností nebo falešné představy uplatní nárok na pojistné plnění, a to tak, že buď v pojistiteli vzbudí falešnou představu na základě které se pojistitel rozhodne pojistnou smlouvu uzavřít, přičemž je pojišťována věc, o které pachatel předem ví, že tuto věc např. prodá, zpronevěří nebo využije falešných představ o určitých okolnostech nejčastěji v rámci uplatnění nároku na pojistné plnění, přičemž pojistnou událost sám vyvolá.¹⁹

Většina trestních oznámení týkající se podezření ze spáchání pojistného podvodu je podána přímo pojišťovnou, přičemž ve většině případů pojišťovna své podezření podloží listinnými důkazy souvisejícími s podpisem pojistné smlouvy, žádostí o výplatu pojistného plnění, případně jinými materiály získanými šetřením pojišťovny, které je prováděno prostřednictvím speciálních útvarů pojišťovny.

Podnět o podezření ze spáchání dotčeného trestného činu může být také výsledkem operativní činnosti policejního orgánu, přičemž bývá spojeno s organizovanou trestnou činností. V některých případech oznámí podezření ze spáchání pojistného podvodu jiná osoba, např. svědek události.¹⁹

V rámci počátečních úkonů jsou ze strany policejního orgánu prováděny výslechy poškozeného nebo svědků, jsou zajišťovány důkazy, převážně v podobě listinných důkazů, je provedeno ohledání místa činu nebo jsou prováděna opatření k vypátrání pobytu pachatele. Na základě těchto úkonů jsou pak stanovovány vyšetřovací verze a je určen postup dalšího vyšetřování, a to v podobě plánů a organizace činnosti. Dále může policejní orgán provést další úkony v podobě osobní nebo domovní prohlídky, rekognice či např. vyhotovení znalecké expertizy.²²

V rámci provedeného terénního šetření v podobě analýzy policejních statistik týkající se především registrovaných skutků pojistného podvodu na KŘP bylo zjištěno, že jak registrované skutky, tak i výše způsobených škod v letech 2020 – 2022 zaznamenaly oproti předchozím rokům výrazný pokles. Stabilní je naopak rozložení pojistných podvodů v rámci jednotlivých druhů pojištění, kdy prvenství si stabilně udržují pojistné podvody v rámci pojištění vozidel. Dále jsem ve své práci analyzovala, dle mého názoru, zajímavý vyšetřovaný případ pojistného podvodu, v rámci kterého jsem uvedla i konkrétní anonymizované listinné důkazy.

Závěrem této práce bych ráda zmínila skutečnost týkající se aktuálnosti zpracovaných metodik, neboť např. velmi podrobně zpracovaná metodika vyšetřování pojistných podvodů Jiřího Strause Kriminální metodika pochází z roku 2008 a Pojistné podvody Jana Chmelíka a kol. dokonce z roku 2000. Aktuální relevantní metodika není vypracována ani v rámci Policie České republiky.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knihy / Monografie

- HRADEC, Milan. *Pojistné podvody*. Eupress. Praha: Vysoká škola finanční a správní. 2014. ISBN 978-80-7408-089-0.
- CHMELÍK, Jan, PORADA, Viktor., PRŠAL, Vlastimil. *Pojistné podvody*. Praha: Policie ČR. 2000.
- KONRÁD, Zdeněk; PORADA, Viktor; STRAUS, Jiří a SUCHÁNEK, Jaroslav. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2015. ISBN 978-80-7380-547-0.
- MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu. 1. díl*. Bratislava: Alfa Konti, 1993. ISBN 80-88739-01-1.
- MARVAN, Miroslav, CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu. 2. díl*. Bratislava: Alfa Konti, 1993. ISBN 80-88739-01-2.
- MARVAN, Miroslav CHALOUPECKÝ, Josef. *Dějiny pojišťovnictví v Československu. 3. díl*. Bratislava: Alfa Konti, 1993. ISBN 80-88739-01-3.
- MENCLOVÁ, Hana. *Vývoj a trendy pojistných podvodů v ČR. Diplomová práce*. Praha: Bankovní institut Vysoká škola v Praze– Katedra financí a ekonomie. 2017
- MUSIL, Jan. *Kriminalistika: vybrané problémy teorie a metodologie*. Praha: Policejní akademie České republiky, 2001. ISBN 80-7251-080-0.
- NĚMEC Miroslav. *Teorie a metodologie kriminalistiky pro magisterské studium*. Praha: Abook, 2019. ISBN 978-80-906974-2-3.
- SOLNAŘ, Vladimír. *Systém českého trestního práva*. Praha: Novatrix, 2009. ISBN 978-80-254-4033-9.
- STRAUS, Jiří. *Kriminalistická metodika. 2., rozšířené vydání* Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008. ISBN 978-80-7380-124-3.
- ŠÁMAL, Pavel; GŘIVNA, Tomáš; BOHUSLAV, Lukáš; NOVOTNÝ, Oto; HERCZEG, Jiří et al. *Trestní právo hmotné. 9. přepracované vydání*. Praha: Wolters Kluwer. 2022. ISBN 978-80-7598-764-8.

- VYSKOČIL, Martin. *Problematika pojistných podvodů v teorii a praxi*. In: Policejní akademie České republiky v Praze. Pokroky v kriminalistice 2015: sborník Bezpečnostní teorie a praxe 2/2019 přehledový článek 140 příspěvků z mezinárodní konference. 1. vydání. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 14. 4. 2015. ISBN 978-80-7251-442-7.
- ZOUBKOVÁ, Ivana a MOULISOVÁ, Marcela. *Kriminologie pro studenty doktorského studijního programu*. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2014. ISBN 978-80-7251-409-0.

Konferenční příspěvky

- VYSKOČIL, Martin. *Metodika vyšetřování trestného činu pojistného podvodu v oblasti pojištění motorových vozidel*. Praha: Bezpečnostní teorie a praxe. Přehledový článek. 2/2019, 2019. Dostupné z: <https://veda.polac.cz/wp-content/uploads/2019/11/Methodikavy%C5%A1et%C5%99ov%C3%A1n%C3%AD-trestn%C3%A9ho-%C4%8Dinu-pojistn%C3%A9ho-podvodu.pdf>

Zákonná a jiná úprava

- Zákon č. 141/1961 Sb., *o trestním řízení soudním (trestní řád)*. In: *Zákony pro lidi*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141#cast2>
- Zákon č. 40/2009 Sb., *trestní zákoník*. In: *Zákony pro lidi*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>

Webové stránky a elektronické zdroje

- ČESKÁ ASOCIACE POJIŠŤOVEN. *Základní pojmy*. Dostupné z: <https://www.cap.cz/slovník-pojmu?start=30>.
- ČESKÁ ASOCIACE POJIŠŤOVEN. *Pojistné podvody 2020: Nejčastěji se lidé snaží o podvod v pojištění vozidel, stoupají podvody v pojištění odpovědnosti*.

Dostupné z: <https://www.cap.cz/tiskove-centrum/tiskove-zpravy/104794-pojistne-podvody-2020-nejcasteji-se-lide-snazi-o-podvod-v-pojisteni>

- ČESKÁ ASOCIACE POJIŠŤOVEN. *Pojistné podvody 2021: Nejvyšší počet podvodů byl zaznamenán v pojištění vozidel. Objem odhalených podvodů narostl zejména v pojištění majetku.* Dostupné z: <https://www.cap.cz/tiskove-centrum/tiskove-zpravy/104939-cesi-se-na-silnicich-neciti-bezpecne-vini-z-toho-ostatni-ridice>.
- ČESKÁ ASOCIACE POJIŠŤOVEN. *Objem odhalených pojistných podvodů v roce 2022 dosáhl 1,423 mld. Kč a meziročně se navýšil o 174 mil. Kč.* Dostupné z: <https://www.cap.cz/tiskove-centrum/tiskove-zpravy/104939-cesi-se-na-silnicich-neciti-bezpecne-vini-z-toho-ostatni-ridice-4>
- ČESKÁ PODNIKATELSKÁ POJIŠŤOVNA. *ČPP v roce 2023 uchránila z pojistných podvodů rekordních 93 milionů korun. Tisková zpráva.* Dostupné z: <https://www.cpp.cz/aktualne/cpp-v-roce-2023-uchranila-z-pojistnych-podvodu-rekordnich-93-milionu-korun-134355>.
- POLICIE ČR. *Vývoj registrované kriminality v roce 2023.* Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/vyvoj-registrovane-kriminality-v-roce-2023.aspx>.
- ÚČETNÍČEK. *Rozdělení typů pojištění.* Dostupné z: <https://www.ucetnicek.cz/clanky/clanek/277>

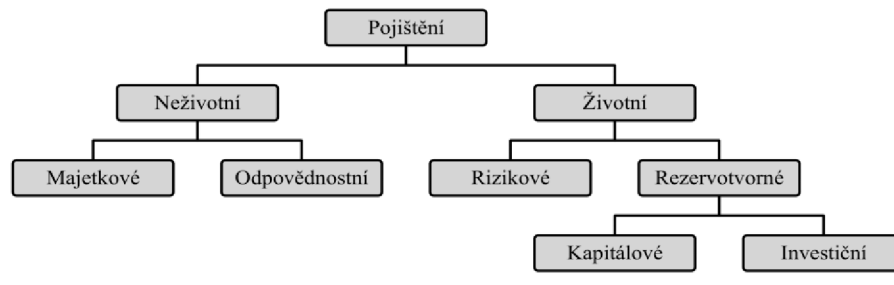
SEZNAM PŘÍLOH

Obr. 1 – Rozdělení druhů pojištění.	74
Obr. 2 – Zdravotní dokumentace K.Z.	75
Obr. 3 – Hlášení škody K.Z.	76
Obr. 4 – Hlášení pojistné události P.S.	77
Obr. 5 – Lékařská zpráva P.S.	78
Obr. 6 – Hlášení škody B.K.	79
Obr. 7 – Zdravotní dokumentace B.K.	80

PŘÍLOHY

Obr. 1 Rozdělení druhů pojištění

Rozdělení typů pojištění

¹ Slabikář finanční gramotnosti, učebnice základních 7 modulů finanční gramotnosti, ISBN 978-80-254-4207-4

zdroj: ÚČETNÍČEK. Rozdělení typů pojištění. Dostupné z:
<https://www.ucetnicek.cz/clanky/clanek/277>

Obr. 2 – Zdravotní dokumentace K.Z

Karta pacienta		Lékařský dům Praha 7, a.s.
Příjmení: [redacted]	Titul: [redacted]	[redacted]
Jméno: [redacted]		tel. [redacted]
Rodné číslo: [redacted]	Datum narození: [redacted]	
ZP: 111 VZP		

Bydliště

Ulice: [redacted]	Tel.:
Město: [redacted]	PSČ:

KOPIE

26. 3. 2012

Čas 13.40 hod.

Dnes okolo 12 hodin se polila horkou vodou z varné konvice. Byla soustředěná na hlídání dětí a vlastní neopatrností se polila na hrudníku a břichu a na horní části stehen. Přivezená manželem na naší ambulanci. Při přijetí je při vědomí, bez teploty, zimnice a třesavky. Udává silnou bolestivost popálených oblastí.

Na hrudníku, břiše a stehnech splývající buly a eschary, místy exkoriace od oděvu, rozsah v podstatě v oblasti hrudníku od prsů přes břicho a podbříšek na horní část stehen. Provedena toaleta, Polysan s olejem zábal, krytí atb Pencil tbl a 6 hodin, snesení eschar, sterilní krytí. Přijata k hospitalizaci do d.p. s dohledem.

2. 4. 2012

Propuštěná z hospitalizace zítra do domácího léčení, eschary a buly již sneseny, rozsáhlé rané plochy, nadále Pencil tbl., při bolesti analgetika, přiloženy Bauer bandage na všechny plochy. Kontrola za týden.

9.4.2012

Převaz, místy impetiginizace se sekrecí, aplikován Ialugen Plus krém, Bauer bandage, nadále Pencil tbl., při bolestech analgetika, klid na lůžku. Kontrola za týden.

16.4.2012

Přetrvává slabá impetiginizace na okrajích, aplikován Ialugen Plus krém, místy drobná ostrůvkovitá epitelizace ranných ploch. Přiloženy Bauer bandage, atb krytí ještě týden. Kontrola za týden.

25.4.2012

ATB Pencil ex. Již jen ojedinělé ložiska impetiginizace, Dex – CHLMF ung., krytí Bauer bandage. Kontrola za týden.

30.4.2012

Ostrůvkovitá epitelizace a epitelizace z okrajů ploch, Bauer bandage, kontrola za týden.

7.5.2012

Epitelizace cca 50 % ploch, čisté, místy drobné rhagády, Dex – CHLMF ung., přiloženy Bauer bandage. Kontrola za týden.

14.5.2012

Epitelizace již prakticky v celém rozsahu, místy hypertrofické ostrůvky s náznaky jizvení. hlavně v ohybech na hrudníku a břiše. Bauer bandage. Kontrola za týden.

21.5.2012

Povrch popálenin již epitelizován, místy drobné rhagády, Dex- CHLMF ung., Bauer bandage, kontrola za týden

28.5.2012

Místy v ohybech viditelné hypertrofické ostrůvky jizvení, aplikován Silipos gel, Ambiderman k promaštění 2 x denně. Silipos gel přiložit vždy na noc. Kontrola za týden.

K. p. SL

Strana : 1

Obr. č. 3 Hlášení škody K.Z.

11-07-2014

000000000Z0024

5

doručeno dne:

Pojišťovna České spořitelny, a.s., Pardubice, nám. Republiky 115, PSČ 530 02, IČ: 47452820. Datum zápisu v OR vedeném KS v Hradci Králové 1. 10. 1992 v oddíl B a vložce 855.

Hlášení pojistné události (při)pojištění pro případ úrazu

(plnění za dobu léčení úrazu)

Poučení: Ke každému úrazu vyplíte pouze jedno hlášení pojistné události. Ve vlastním zájmu vyplíte kompletně první a druhou část formuláře vč. podpisu na jejím konci. Nestačí-li místo ve formuláři, pokračujte na samostatném listu papíru. Druhou část formuláře předložte k vyplnění ošetřujícímu lékaři. Poplatek za vyplnění lékařem uhradí klient na vlastní náklady. Bez kompletního vyplnění celého formuláře a doložení dále popsaných požadovaných dokladů nelze pojistnou událost vyřídit ani pokračovat v jejím šetření, čímž se podstatně prodlouží celková doba likvidace Vaší pojistné události.

V případě problémů s vyplněním hlášení se poraďte se svým pojistným poradcem.

Požadované doklady: V případě, že příčinou úrazu byla dopravní nehoda a pojištěný řídil vozidlo nebo v případě, že z jiného důvodu vyšetřovala případ policie, je nezbytnou přílohou kopie policejního protokolu. Nezbytné jsou informace týkající se daného úrazu (záznam o prvním ošetření, odborná vyšetření, propouštěcí zpráva atd.). Dále informace týkající se předchozích úrazů či onemocnění, která jsou v souvislosti s předmětným úrazem, nebo která se týkají části těla úrazem postiženého.

Z0024

ČÁST 1. – POJIŠTĚNÝ

Číslo všech pojistných smluv pojistného u Pojišťovny České spořitelny, a.s. _____

Příjmení, jméno, titul _____ rodné číslo _____

(pojištěná osoba, která se stala pojištěnou událostí)

Adresa _____ PSČ _____

Telefon domů _____ do zaměstnání _____ mobilní _____

e-mail _____ Jste levák? LE

Příjmení, jméno a adresa, telefon praktického lékaře, u kterého je kompletní zdravotní dokumentace pojištěného _____

K úrazu došlo dne 26.3.2012 v hod. cca 12 hod místo DOHA

Podrobný popis způsobu vzniku úrazu VADILA JSEM VE VARNĚ KOUVICI VODU NA ČAJ, VZALA JSEM (při jaké činnosti / sportu, za jakých okolností a z jakého důvodu úraz nastal) KOLLICI NA ZALITI, DETI ZAČALI KŘICET, JA SE OHLÍDLA A ZAVADILA KOUVICI O SKĚŘENOU TA-MI VYCVOLLA A SA SE POLILA A

Poraněná část těla BRACHO A NOHT OPACHELA ČELE BEICHO A NOHY Byla tato část těla postižena již před úrazem? NE

Popis poranění OPACHEMILA

Kde a kdy bylo poskytnuto první lékařské ošetření (adresa, telefon) DERMATOLOGIE LÉKAR. DŮM ZA VOUSKĚMOKB 7M 4

Kde probíhalo další léčení _____

Povolání v době vzniku pojistné události KOSMETICKA

Byl jste v období do doby úrazu aktivním sportovcem? NE pro jaký druh sportů _____

Vyšetřovala okolnosti úrazu policie? NE pokud ano, přiložte kopie policejních protokolů

Byla příčinou úrazu dopravní nehoda? NE Řídil pojištěný? _____

ČÁST 2 a) – OSOBA, KTERÁ UPLATŇUJE NÁROK NA POJISTNÉ PLNĚNÍ

Právo na pojistné plnění může uplatnit pouze oprávněná osoba a jen takové osobě pojišťovna poskytne pojistné plnění. V této části formuláře uveďte údaje oprávněné osoby dle níže popsaných pravidel:

Oprávněnou osobou je v první řadě pojištěný a je-li pojištěný nezletilý, je oprávněnou osobou v případě Flexibilních životních pojištění uzavřených před 1. 1. 2005 pojištěník. Ve všech ostatních případech nezletilého pojištěného je oprávněnou osobou zákonný zástupce.

Výplatu pojistného plnění poukážete **oprávněné osobě:** příjmení, jméno _____

telefon _____ rodné číslo _____ / _____

adresa _____

vztah k pojištěnému, na jehož základě uplatňujete pojistné plnění (např. pojištěný, zákonný zástupce, pojištěník.....) _____

zaškrtněte Vaši volbu:

Na účet klienta vedený v ČR – číslo účtu _____

vedený v zahraničí – v případě zvolení účtu v zahraničí je nutné přiložit tiskopis Z0050 Příkaz k provedení platby do zahraničí

Na účet České spořitelny, a.s. (tzv. sběrný účet) – výplatu pojistného plnění lze vyzvednout na kterékoliv pobočce České spořitelny, a.s.

Poštovní poukázkou typu B na výše uvedenou adresu příjemce plnění v ČR

Prohlášení: Prohlašuji, že jsem na všechny dotazy odpověděl(a) pravdivě a úplně. Jsem si vědom(a) případných důsledků nesprávných odpovědí na povinnost pojištětele poskytnout pojistné plnění i dalších právních následků. Souhlasím, aby Pojišťovna České spořitelny, a.s. dále zjišťovala pro potřebu šetření můj zdravotní stav a příslušnou zdravotní dokumentaci (resp. tyto údaje týkající se nezletilého pojištěného, jehož jsem zákonným zástupcem) u příslušných lékařů a žádal(a) tyto lékaře o pořízení výpisů či opisů z mé zdravotní dokumentace a zavazují se tuto zdravotní dokumentaci pro pojištětele v případě potřeby zajistit. Zároveň v souladu s § 55 odst. 2 písm. d) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu ve znění pozdějších předpisů opravňuji příslušného lékaře, aby pojištěli poskytl požadované informace tak, jak je povinen je poskytnout pacientovi podle § 67b odst. 12 uvedeného zákona, a proto zprošťuji dotazované lékaře povinností mlčenlivosti. Souhlasím, aby si pojištětel vyzádal dokumentaci nezbytnou ke stanovení rozsahu pojistného plnění i od zaměstnavatele, správce sociálního zabezpečení, policie, soudu apod. a zavazují se tuto dokumentaci pro pojištětele v případě potřeby zajistit.

Souhlasím s tím, aby Pojišťovna České spořitelny, a.s. zpracovávala ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), mé osobní údaje a citlivé údaje o zdravotním stavu, resp. tyto údaje týkající se nezletilého pojištěného, jehož jsem zákonným zástupcem (dále jen „osobní údaje“) v rámci činnosti pojišťovnictví a činnosti související s pojišťovací činností podle ustanovení § 1 a § 2 zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů, a to po dobu nezbytně nutnou k zajištění práv a povinností plynoucích z tohoto smluvního vztahu. Dále souhlasím s tím, aby mé osobní údaje (resp. tyto údaje týkající se nezletilého pojištěného, jehož jsem zákonným zástupcem) byly poskytnuty i ostatním subjektům podnikajícím v oblasti pojišťovnictví, bankovníctví a jiných peněžních služeb k marketingovým účelům a poskytování služeb v rámci Finanční skupiny České spořitelny, a.s.;

Obr. č. 4 Hlášení škody P.S.

Pojišťovna České spořitelny, a.s.
Vienna Insurance Group
22 -10- 2013
12

ŠPOJIŠŤOVNA
ČESKÉ SPOŘITELNY

Pojišťovna České spořitelny, a.s., Párdubice-nám. Republiky 115, PSČ 530 02, IČ: 47452820. Datum zápisu v OŘ vedeném KS v Hradci Králové 1. 10. 1992 v oddílu B o vložce 855.

doručeno dne:

Z0024

Hlášení pojistné události (pří)pojištění pro případ úrazu
(plnění za dobu léčeni úrazu)

Poznání: Ke každému úrazu vyplíte pouze jedno hlášení pojistné události. Ve vlastním rámci vyplíte kompletně první a druhou část formuláře ve podpisu na jejím konci. Nestáčí-li místo ve formuláři, pokračujte na samostatném listu papíru. Druhou část formuláře předložte k vyplnění ošetřujícímu lékaři. Poptatek za vyplnění lékařem uhradí klient na vlastní náklady. **Bez kompletního vyplnění celého formuláře a doložení dále popsaných požadovaných dokladů nelze pojistnou událost vyřídit ani pokračovat v jejím řešení, čímž se podstatně prodlouží celková doba likvidace Vaší pojistné události.**
V případě problému s vyplněním hlášení se poraďte se svým pojistným poradcem.
Požadované doklady: V případě, že příčinou úrazu byla dopravní nehoda a pojištěný byl vozidlo, nebo v případě, že z jiného důvodu vyšetřovala případ policie, je nezbytnou přílohou kopie policejního protokolu. Nezbytné jsou informace týkající se daného úrazu (záznam o prvním ošetření, odborná vyšetření, propouštěcí zpráva atd.). Dále informace týkající se předchozích úrazů či onemocnění, která jsou v souvislosti s předmětným úrazem, nebo která se týkají části těla úrazem postiženého.

ČÁST 1. - POJIŠTĚNÝ

Číslo všech pojistných smluv pojištěného u Pojišťovny České spořitelny, a.s. [redacted]

Příjmení, jméno, titul [redacted] rodné číslo [redacted]
(pojištěná osoba, které se stala pojistnou událostí)

Adresa [redacted] PSČ [redacted]

Telefon domů [redacted] do zaměstnání [redacted] mobilní [redacted]

e-mail [redacted] Jste lékař? *ne*

Příjmení, jméno a adresa, telefon praktického lékaře, u kterého je kompletní zdravotní dokumentace pojištěného
Hradec

K úrazu došlo dne *30.4.2012* v hod. *15.30* místo *203274*

Podrobný popis způsobu vzniku úrazu *Při opravě vchodu uvozového fórenu došlo k jeho uvolnění z oparemí*
(pří jaké činnosti / sportu, za jakých okolností a z jakého důvodu úraz nastal)

Poraněná část těla *dolní končetiny, bricho, ruce* Byla tato část těla postižena již před úrazem? *ne*

Popis poranění *popaření 1. stupně*

Kde a kdy bylo poskytnuto první lékařské ošetření (adresa, telefon) *Lékařský ústř. Praha 7 a.s., 30.4.12, 15⁰⁰*

Kde probíhalo další léčení: *Lékařský ústř. Praha 7 a.s.*

Povolání v době vzniku pojistné události *OSVC*

Byl jste v období do doby úrazu aktivním sportovcem? *ano* pro jaký druh sportu *fitnes*

Vyšetřovala okolnosti úrazu policie? *ne* pokud ano, přiložte kopie policejních protokolů

Byla příčinou úrazu dopravní nehoda? *ne* Řídil pojištěný?

ČÁST 2 a) - OSOBA, KTERÁ UPLATŇUJE NÁROK NA POJISTNÉ PLNĚNÍ

Právo na pojistné plnění může uplatnit pouze oprávněná osoba a jen takové osobě pojišťovna poskytne pojistné plnění. V této části formuláře uveďte údaje oprávněné osoby dle níže popsaných pravidel:
Oprávněnou osobou je v první řadě pojištěný a je-li pojištěný nezletilý, je oprávněnou osobou v případě Flexibilních životních pojištění uzavřených před 1. 1. 2005 pojistník. Ve všech ostatních případech nezletilého pojištěného je oprávněnou osobou zákonný zástupce.

Výplatu pojistného plnění použijte oprávněné osobě: příjmení, jméno [redacted]
telefon [redacted] rodné číslo [redacted]
adresa [redacted]

vztah k pojištěnému, na jehož základě uplatňujete pojistné plnění (např. pojištěný, zákonný zástupce, pojistník, ...) *pojištěný*
zaškrtněte Vaši volbu:

- Na účet klienta vedený v ČR - číslo účtu [redacted]
 vedený v zahraničí - v případě zvolení účtu v zahraničí je nutné přiložit tiskopis Z0050 Příkaz k provedení platby do zahraničí
- Na účet České spořitelny, a.s. (tzv. sběrný účet) - výplatu pojistného plnění lze vyzvednout na kterémkoliv pobočce České spořitelny, a.s.
- Poštovní poukázkou typu B na výše uvedenou adresu příjemce plnění v ČR

Prohlášení: Prohlašuji, že jsem na všechny dotazy odpověděl(a) pravdivě a úplně. Jsem si vědom(a) případných důsledků nesprávných odpovědí na povinnosti pojištěného poskytnout pojistné plnění i dalších právních následků. Souhlasím, aby Pojišťovna České spořitelny, a.s. dále zjišťovala pro potřebu řešení můj zdravotní stav a příslušnou zdravotní dokumentaci (resp. tyto údaje týkající se nezletilého pojištěného, jehož jsem zákonným zástupcem) u příslušných lékařů a žádala(a) tyto lékaře o pořízení výpisů či opisů z mé zdravotní dokumentace a zavazují se tuto zdravotní dokumentaci pro pojištěného v případě potřeby zajistit. Zároveň v souladu s § 53 odst. 2 písm. d) zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu ve znění pozdějších předpisů opravňuji příslušného lékaře, aby pojištěnému poskytl požadované informace tak, jak je povinen je poskytnout pacientovi podle § 67b odst. 12 uvedeného zákona, a proto zprošťuji dotazované lékaře povinnosti mlčenlivosti. Souhlasím, aby si pojištěný vyžádal dokumentaci nezbytnou ke stanovení rozsahu pojistného plnění i od zaměstnavatele, správy sociálního zabezpečení, policie, soudu apod. a zavazují se tuto dokumentaci pro pojištěného v případě potřeby zajistit.

Souhlasím s tím, aby Pojišťovna České spořitelny, a.s. zpracovávala ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon"), mé osobní údaje a údaje o zdravotním stavu, resp. tyto údaje týkající se nezletilého pojištěného, jehož jsem zákonným zástupcem (dále jen "osobní údaje") v rámci činnosti pojišťovnictví a činnosti související s pojišťovací a zajišťovací činností podle ustanovení § 1 a § 2 zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví, ve znění pozdějších předpisů, a to po dobu nezbytně nutnou k zajištění práv a povinností plynoucích z tohoto smluvního vztahu. Dále souhlasím s tím, aby mé osobní údaje (resp. tyto údaje týkající se nezletilého pojištěného, jehož jsem zákonným zástupcem) byly poskytnuty i ostatním subjektům podnikajícím v oblasti pojišťovnictví, bankovníctví a jiných peněžních služeb k marketingovým účelům a poskytování služeb v rámci Finanční skupiny České spořitelny, a.s.

2-7145 (Z 0024) 04/2008

Obr. č. 5 Lékařská zpráva P.S.

Karta pacienta		
Příjmení: [REDACTED]	Titul před:	Rodné číslo: [REDACTED]
Jméno: [REDACTED]	Titul za:	Pojišťovna: 111
Telefon:	Bydliště: [REDACTED]	
Zařízení: Lékařský dům	Odbornost: 404	
Ulice: [REDACTED]	IČP: [REDACTED]	
Obec: [REDACTED]	Telefon: [REDACTED]	

SECURITY INVESTMENT s.r.o.
20. 11. 2013
KLATOVY

Lékařská zpráva

Přijat dne 30.4.2012 pro dg. Popáleniny II.stupně v oblasti dolních končetin, podbříšku, předloktí a rukou T 24.2, T 21.2, T 22.2

OA: běžné nemoci, DM 0, Hy 0, ICHS 0, léky nebere
RA: bezvýznamná, bez sledovaných onemocnění
SPA: OSVČ
AA. léky neudává

Opravoval doma ústřední topení, snažil se povolit a utáhnout ventil na tělesu ústředního topení, ten mu nešťastnou náhodou vyletěl ven a proud horké vody ho postříkal. Chladil se studenou vodou, přivezen sousedem na naši ambulanci. Přijat k hospitalizaci na d.p. Se zvýšeným dohledem.

Status praesens:
při vědomí, orientován, udává silnou bolestivost. TK 140/70, P 78/min. T 37,2 st.C.
Akce srdeční pravidelná, ozvy ohraničené, bez šelestu, dýchání čisté, sklípkové, tapot.
Negat., břicho měkké, prohmatné, nebolestivé. Neurologický topický nález v mezích normy.

Status localis:
četné buly a exkoriace s výraznou sekrecí v oblasti dolních končetin, podbříšku a předloktí a rukou, místy ranné plochy.

Laboratoř:
moč chemicky a sediment – negat., KO – normogram, bakteriální kultivace – normální flora.

Therapie:
analgetika, toileta, chladicí gel, Oспен tbl. 1500 iu a 6 hodin, opakovaně převazy, Polysan s olejem, kryty Bauer Bandage

Během hospitalisace ranné plochy čisté, bez sekrece, náznaky epitelizace. Propuštěn do domácího léčení dnes 9.5.2012

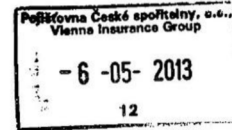
Obr. č. 6 Lékařská zpráva K.B.

Lékařská zpráva		Lékařský dům Praha 7, a.s.
Příjmení : ██████████	Titul :	██████████
Jméno : ██████████		tel. ██████████
Rodné číslo : ██████████	Datum narození : ██████████	
ZP : 111 VZP		Tisknuto : 22.4.2013, 12:36:47

Bydliště	
Ulice : ██████████	Tel. :
Město : ██████████	PSC :

Datum návštěvy : 23.4.2012

Hlavní diagnóza : T242 Popálenina 2.st. kyčelní kraj. a DK kromě kot.a nohy pod ním

Důvod návštěvy:

Hospitalisovaná v d.p. od 16.4.2012 do 23.4.2012

Přijata pro popáleniny 2.st. v oblasti stehén, lýtek a dolní části břicha
T 21.2, T 24.2

Objekt.nález:

Přijata pro rozsáhlé popáleniny, četné buly a eschary, místy exkoriace od oděvů, silná sekrece a mokvání. Bolestivost, bez teploty, při vědomí, spodina místy erodovaná

Terapie:

toilleta, Polysan s olejem zábal, sterilní krytí, převazy obden, Sumamed tbl. a 500 mg 2 x denně, Ospen tbl. 1500 IU a 6 hodin, analgetika. Bauer bandage

Doporučení:

Propuštěná do domácího léčení, přiloženy Bauer bandage, analgetika dle potřeby, Nadále Ospen tbl. a 6 hodin, Ialugen Plus krém na okraje popálenin, klid na lůžku, dostatek tekutin, kontrola na naší ambulanci za týden.
Ztratila propouštěcí zprávu, vydána kopie.

Lékařský dům Praha 7, a.s.

07
083 dermatologie - 404
044 tel: ██████████

KOPIE

Obr. 7 Zdravotní dokumentace K.B.

Karta pacienta		Lékařský dům Praha 7. a.s.
Příjmení : [redacted]	Titul :	[redacted]
Jméno : [redacted]		tel. : [redacted]
Rodné číslo : [redacted]	Datum narození : [redacted]	
ZP : 111 VZP		
Bydliště		
Ulice :		Tel. :
Město : [redacted]		PSČ :

20.6.2012

Keloidy lehce sníženy, místy v ohybech drobné prasklinky, aplikován Ialugen plus krém, více odhojené plochy promašťovat až 3 x denně. Aplikován laser průměr 8mm, 40 J, DCD 20/10/0. chladicí gel, na keloidy nadále na noc Silipos gel. Kontrola za týden.

27.6.2012

Keloidy stále přetrvávají na nártu a v oblasti kolen, pokračovat na noc Silipos gel, promašťovat odhojené projevy, aplikován laser průměr 12 mm, 28J, DCD 20/10/0. Kontrola za týden.

2.7.2012

Aplikován laser průměr 12mm. 28 J, DCD 20/10/0, chladicí gel, pokračovat v promašťování Atodermem, kontrola za týden k další aplikaci.

9.7.2012

Keloidní projevy se postupně vyhlazují, nadále na noc Silipos gel, pokračovat v promašťování Ambiderman krém. Aplikován laser průměr 12 mm, 24 J, DCD 20/10/0. Kontrola za týden

16.7.2012

Aplikován laser průměr 12 mm, 24 J, DCD 20/10/0, chladicí gel, kontrola s další aplikací laseru za týden.

23.7.2012

Místy na nártech drobné rhagády, Ialugen Plus krém 1 až 2 x denně, do rhagád. Na noc na jizvičky Silipos gel, aplikován laser průměr 12mm. 26 J, DCD 20/10/0. Kontrola za týden Jizevnaté keloidní projevy výrazně vyhlazené, aplikován laser průměr 12 mm, DCD 20/10/0. chladicí gel, nadále promašťovat všechny plochy Atoderm krém aspoň 1 x denně. Kontrola za týden, eventuálně galvanika s kolagenovým gelem.

30.7.2012

Aplikovaná galvanika s kolagenovým gelem na všechny plochy po 20 minut. Stále přetrvávají drobné rhagády na nártech a hypertrofické okrsky na kolenou a nártech, promašťovat, kontrola za týden.

6.8.2012

Aplikován laser průměr 8mm. 40 J, DCD 20/10/0, chladicí gel, cíleně na ostrůvky hypertrofické tkáně na nártech a kolenech. Kontrola za týden

15.8.2012

Aplikován laser průměr 8 mm, 40 J, DCD 20/10/0, chladicí gel, odhojené plochy nadále promašťovat. Zvážit výhledově galvaniku ke zpevnění jemné, narůžovělé kůže zhojených popálenin.

22.8.2012

Aplikován laser průměr 8 mm, 40 J, DCD 20/10/0 chladicí gel, příště galvanika, ojedinele drobné rhagádky, Dex – CHLMF ung. 1 – 2 x denně, kontrola za týden.

29.8.2012

Aplikována galvanika s kolagenovým gelem v celém rozsahu zhojených popálenin. Příště laser na oblast nártů a kolen, kde jsou stále náznaky tvorby keloidního jizvení.

KOPIE

Strana : 1

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

atd. – a tak dále

ČAK – Česká asociace pojišťoven

ČPP – Česká podnikatelská pojišťovna a.s.

ČR – Česká republika

JUDr. – doktor práv

KŘP – Krajského ředitelství hlavního města Prahy

MUDr. – doktor medicíny

např. – například

OHK – oddělení hospodářské kriminality

OSN – Organizace spojených národů

Plk. – plukovník

PČR – Policie České republiky

SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování

ř.z. – říšský zákoník

TČ – trestný čin

tj. – to je

Tř. – trestní řád

T.z. – trestní zákoník

tzv. – to znamená

VZP – Všeobecná zdravotní pojišťovna